

Foto. RDOŚ Białystok

EMAS

Zweryfikowany system
zarządzania
środowiskowego
PL 2.20-001-62

Deklaracja środowiskowa za rok 2018

Białystok, 9 maja 2019 Wydanie V

SPIS TREŚCI

1. SŁOWO WSTĘPNE	3
2. INFORMACJE OGÓLNE I OPIS ORGANIZACJI	4
3. POLITYKA ŚRODOWISKOWA	9
4. SYSTEM ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO	11
5. ASPEKTY ŚRODOWISKOWE	16
5.1 Identyfikacja aspektów środowiskowych bezpośrednich	16
5.2 Identyfikacja aspektów środowiskowych pośrednich	20
6. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE	22
7. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI ŚRODOWISKOWEJ	26
7.1 Zobowiązania dotyczące zgodności	26
7.2 Główne wskaźniki efektywności środowiskowej	27
7.3 Efekty działalności środowiskowej związane z aspektami środowiskowymi pośrednimi	37
7.4 Edukacja ekologiczna	42
8. PODSUMOWANIE	49
9. KONTAKT W ZAKRESIE EMAS	49
10. OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO	50

SPIS TABEL

Tab.1 Zatrudnienie w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku w latach 2008-2018	6
Tab.2 Wykaz zidentyfikowanych w RDOŚ w Białymstoku aspektów środowiskowych bezpośrednich z określeniem ich wpływu na środowisko.	17
Tab.3 Wykaz samochodów znajdujących się w posiadaniu RDOŚ w Białymstoku	19
Tab.4 Wykaz zidentyfikowanych w RDOŚ w Białymstoku aspektów środowiskowych pośrednich znaczących z określeniem ich wpływu na środowisko oraz powiązań z wymaganiami prawnymi	21
Tab.5 Roczne cele odnoszące się do znaczących aspektów środowiskowych	23
Tab.6 Cele, zadania, mierniki i planowane wartości do osiągnięcia na koniec 2018 rok	24
Tab.7 Cele, zadania, mierniki, planowane wartości do osiągnięcia na koniec 2019 roku	25
Tab.8 Ilość odpadów niebezpiecznych przypadających na jednego pracownika w latach 2013-2018 (zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów)	29
Tab.9 Ilość wszystkich wytworzonych odpadów w RDOŚ w Mg w przeliczeniu na jednego pracownika w latach 2014-2018 (zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów)	29
Tab.10. Roczne wielkości emisji dla wszystkich samochodów służbowych RDOŚ w Białymstoku w przeliczeniu na pracownika	30
Tab.11. Roczne zużycie paliwa w przeliczeniu na jednego pracownika RDOŚ w Białymstoku w litrach	31
Tab.12 Wartość wskaźnika efektywności środowiskowej emisja SO ₂ , NO _x , pyłu, CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O SO ₂ , w kg/rok w przeliczeniu na jednego pracownika	32
Tab.13 Wartości wskaźnika efektywności środowiskowej A/B dla aspektów środowiskowych pośrednich (ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000)	34
Tab.14 Wartości wskaźnika efektywności środowiskowej A/B dla aspektów środowiskowych pośrednich (ustanawianie planów ochrony rezerwatu przyrody)	34
Tab.15 Wykaz planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	35
Tab.16 Kwestionariusz przeglądowy przedstawiający ilości spraw, które wpłynęły i zostały załatwione w RDOŚ w Białymstoku na przestrzeni lat 2009-2018	40
Tab.17 Wskaźnik efektywności środowiskowej ilość spraw załatwionych w danym roku do ilości spraw, które wpłynęły w danym roku do RDOŚ w Białymstoku	41
Tab. 18 Wskaźnik efektywności środowiskowej w odniesieniu do jakości wydawanych decyzji w RDOŚ w Białymstoku	41

SPIS RYSUNKÓW

Ryc.1 Efektywność w działaniach na rzecz tworzenia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	34
Ryc.2 Efektywność w działaniach na rzecz tworzenia planów ochrony dla rezerwatów	36
Ryc.3 – 8 Ilość wydanych decyzji, postanowień, opinii w 2010 – 2015 r.	37
Ryc.9 -10 Ilość wydanych decyzji, postanowień, opinii w 2016 -2017 r.	38
Ryc.11 Ilość wydanych decyzji, postanowień, opinii w 2018 r	39
Ryc.12 Ilość spraw załatwionych w RDOŚ w Białymstoku w danym roku w stosunku do liczby spraw które wpłynęły w danym roku.	41

SŁOWO WSTĘPNE

Szanowni Państwo!

Przekazujemy Państwu V wydanie naszej deklaracji środowiskowej, która stanowi istotny element funkcjonującego w RDOŚ w Białymstoku systemu ek zarządzania i audytu EMAS zgodnego z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ek zarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

W naszej deklaracji znajdziecie Państwo informacje dotyczące prowadzonych przez naszą organizację działań oraz efektów działalności środowiskowej. Za nami kolejny pracowity rok, w ciągu którego były m.in. weryfikowane i doskonalone aspekty środowiskowe naszej działalności, monitorowany stopień osiągnięcia celów środowiskowych jak również okresowo przeprowadzane wewnętrzne audyty środowiskowe umożliwiające ocenę funkcjonującego systemu zarządzania środowiskowego.

Rejestracja w systemie EMAS to ogromna satysfakcja ale również wyzwanie, dlatego też ciągle doskonalimy efektywność założonych przez nas celów i zadań z zakresu ochrony środowiska realizując je zgodnie z wytyczoną polityką środowiskową oraz w pełni przestrzegając wymogi prawne.

Zachęcam serdecznie Państwa do zapoznania się z naszą deklaracją środowiskową.

Z poważaniem
Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska
w Białymstoku
Beata Bezubik

8 maja 2019 r.

2. OPIS ORGANIZACJI

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku (RDOŚ w Białymstoku) powstała 15 listopada 2008 roku na mocy ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i jest instytucją, która odpowiada za realizację polityki ochrony środowiska na terenie województwa podlaskiego w zakresie ocen oddziaływania na środowisko dokumentów planistycznych i przedsięwzięć oraz zarządzania ochroną przyrody, w tym obszarami Natura 2000. RDOŚ w Białymstoku jest organem administracji rządowej niezespalonej (kod działalności NACE/PKD84) i zgodnie z rozporządzeniem EMAS klasyfikuje się do małych organizacji. RDOŚ jest państwową jednostką budżetową, przy pomocy której swoje zadania wykonuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Funkcję organu wyższego stopnia w stosunku do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku pełni Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Dyrektor wykonuje zadania w zakresie ochrony przyrody przy pomocy Regionalnego Konserwatora Przyrody, który jednocześnie pełni funkcję Zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku.

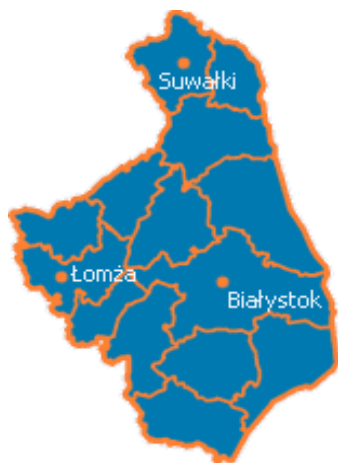
Organami opiniodawczo-doradczymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku są:

- w zakresie ocen oddziaływania na środowisko - Regionalna Komisja do Spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko;
- w zakresie ochrony przyrody – Regionalna Rada Ochrony Przyrody.

RDOŚ w Białymstoku jest organem egzekwowania wymagań prawnych w rozumieniu ustawy o krajowym systemie ekzarządzania i audytu EMAS.

Nazwa i adresy

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku	Wydział Spraw Terenowych I w Suwałkach	Wydział Spraw Terenowych II w Łomży
ul. Dojlidy Fabryczne 23 15-554 Białystok tel. 85 740 69 81 fax. 85 740 69 82, e-mail: sekretariat.bialystok@rdos.gov.pl	ul. Sejneńska 13, 16- 400 Suwałki tel./fax 87 56-55-200 e-mail: sekretariat.suwalki@rdos.gov.pl	ul. Nowa 2, Łomża 18-400 tel. 519-186-895, e-mail: sekretariat.lomza@rdos.gov.pl

Lokalizacja obiektów i jej otoczenie

Główna siedziba RDOŚ w Białymstoku - ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15-554 Białystok – lokale są wynajmowane od Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białymstoku mieszczące się w zabytkowym Pałacu Hasbacha (pow. użytkowa 490,00 m²).

Dodatkowo wynajmowane są pomieszczenia:

- *do projektu* (realizacji projektu POIS.02.04.00-00-191/16) przy ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15 – 554 Białystok o powierzchni 30,2 m²
- *archiwum zakładowe* – pomieszczenie zlokalizowane przy ul. Dojlidy Fabryczne 23, o łącznej pow. użytkowej 42,40 m² z przeznaczeniem na archiwum,
- *magazynek jednostki* – pomieszczenie zlokalizowane w budynku przy ul. Dojlidy Fabryczne 23 w Białymstoku (pow. użytkowa 9,20 m²).

Siedziba RDOŚ w Białymstoku (wraz z dodatkowo wynajmowanymi pomieszczeniami) jest położona w południowo - wschodniej części Białegostoku na obszarze na którym występują: tereny mieszkaniowe, tereny przemysłowe, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, tereny komunikacyjne. Obecnie najbliższe sąsiedztwo stanowi: Park Lubomirskich, teren Zakładu Sklejek Biaform, domy wpisane do rejestru zabytków przy ul. Ks. Suchowolca, zespół Stawów Dojlidzkich. Przy zespole pałacowym Hasbacha znajduje się zieleń należąca do parku założonego na przełomie XIX/XX wieku w zakresie kompozycji parkowej wraz ze starodrzewem. Przedmiotowy teren

charakteryzuje się lokalnym klimatem wynikającym z braku wysokiej, zwartej zabudowy i dużą ilością powierzchni otwartych.

Wydział Spraw Terenowych I w Suwałkach - ul. Sejneńska 13, Suwałki 16-400 - w Suwałkach - lokale wynajmowane w budynku należącym do Zarządu Budynków Mieszkalnych podlegającym pod Urząd Miejski w Suwałkach (pow. użytkowa 35,7 m²). W budynku wynajmowane są dwa pokoje na I piętrze. Budynek jest usytuowany w centrum miasta, w sąsiedztwie znajduje się zabudowa mieszkaniowa i usługowa. W sąsiedztwie siedziby WST I nie istnieją większe obszary zagospodarowane zielenią. Zieleni urzędzona występuje w postaci trawników, żywopłotów, ogrodów przy zabudowie mieszkaniowej i usługowej.

Wydział Spraw Terenowych II w Łomży - ul. Nowa 2, Łomża 18-400 - Wydział Spraw Terenowych II w Łomży – lokal wynajmowany jest od Prezydenta Miasta Łomża (budynek Skarbu Państwa) (pow. użytkowa 32,9 m²). W budynku wynajmowane są dwa pokoje na II piętrze. Budynek jest usytuowany w centrum miasta, w sąsiedztwie znajduje się zabudowa mieszkaniowa i usługowa, ponadto w sąsiedztwie znajduje się park miejski i cmentarz.

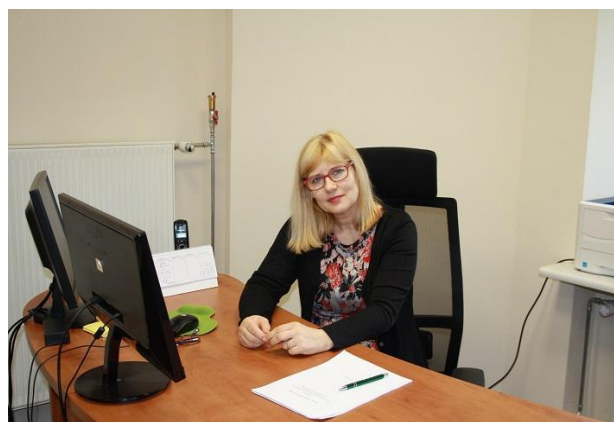
Położenie wszystkich obiektów RDOŚ: w Białymstoku, Łomży i Suwałk dotyczy ośrodków miejskich, w których zapewniona jest pełna infrastruktura techniczna w zakresie m.in.: pomieszczeń administracyjnych; gospodarki wodno-ściekowej (wodociągi, scentralizowany system kanalizacyjny); gospodarki energetycznej (zaopatrzenie w energię elektryczną, zaopatrzenie w sieci ciepłownicze, gazowe); gospodarki odpadowej, połączeń komunikacyjnych, lokalnego transportu zbiorowego (komunikację miejską), linię telefoniczną, przekaźniki telefonii komórkowej.

Najwyższe kierownictwo:

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Białymstoku
Beata Bezubik

Foto. RDOŚ Białystok

p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Białymstoku
Regionalny Konserwator Przyrody
Elwira Choińska

Foto. RDOŚ Białystok

Z-ca Regionalnego Dyrektora pełni swoją funkcję od 7 marca 2019 r. (do dnia 30 sierpnia 2018 r. funkcję tę pełnił Pan Grzegorz Piekarski).

Zatrudnienie w latach 2008-2018*Tabela 1. Zatrudnienie w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku w latach 2008-2018*

Rok (stan na 31.12.)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Zatrudnienie (liczba etatów)	17,8	45	49	51	50,5	50,5	47,5	48	48,5	50,5	54,5

Struktura organizacyjna

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Białymstoku realizuje swoje zadania w oparciu o następujące wydziały merytoryczne:

Wydział Ocen Oddziaływania na Środowisko (WOOŚ) realizuje zadania dotyczące przeprowadzania ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub uczestniczy w tych ocenach, realizuje zadania z zakresu wydawania pozwoleń emisyjnych dla przedsięwzięć na terenach zamkniętych oraz zezwoleń z zakresu gospodarki odpadami. Prowadzi również obsługę Regionalnej Komisji do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko.

Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 (WPN) realizuje zadania z zakresu ochrony gatunkowej i obszarów wartościowych przyrodniczo i krajobrazowo, ochrony i zarządzania obszarami Natura 2000, oraz realizuje zadania dotyczące udziału w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko dokumentów planistycznych, a także zadania z zakresu prowadzenia publicznie dostępnych wykazów danych o środowisku i jego ochronie oraz udostępnianiu informacji o środowisku. Wydział ten prowadzi również obsługę Regionalnej Rady Ochrony Przyrody.

Wydział Organizacyjno – Finansowy (WOF) realizuje sprawy wynikające z zadań Regionalnego Dyrektora w zakresie obsługi finansowej, kadrowej, prawnej i organizacyjnej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Pelnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych - zapewnienia przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych.

Wydział Spraw Terenowych I z siedzibą w Suwałkach – realizuje ustawowe zadania w zakresie ochrony środowiska na terenie powiatów: suwalskiego, sejneńskiego, augustowskiego.

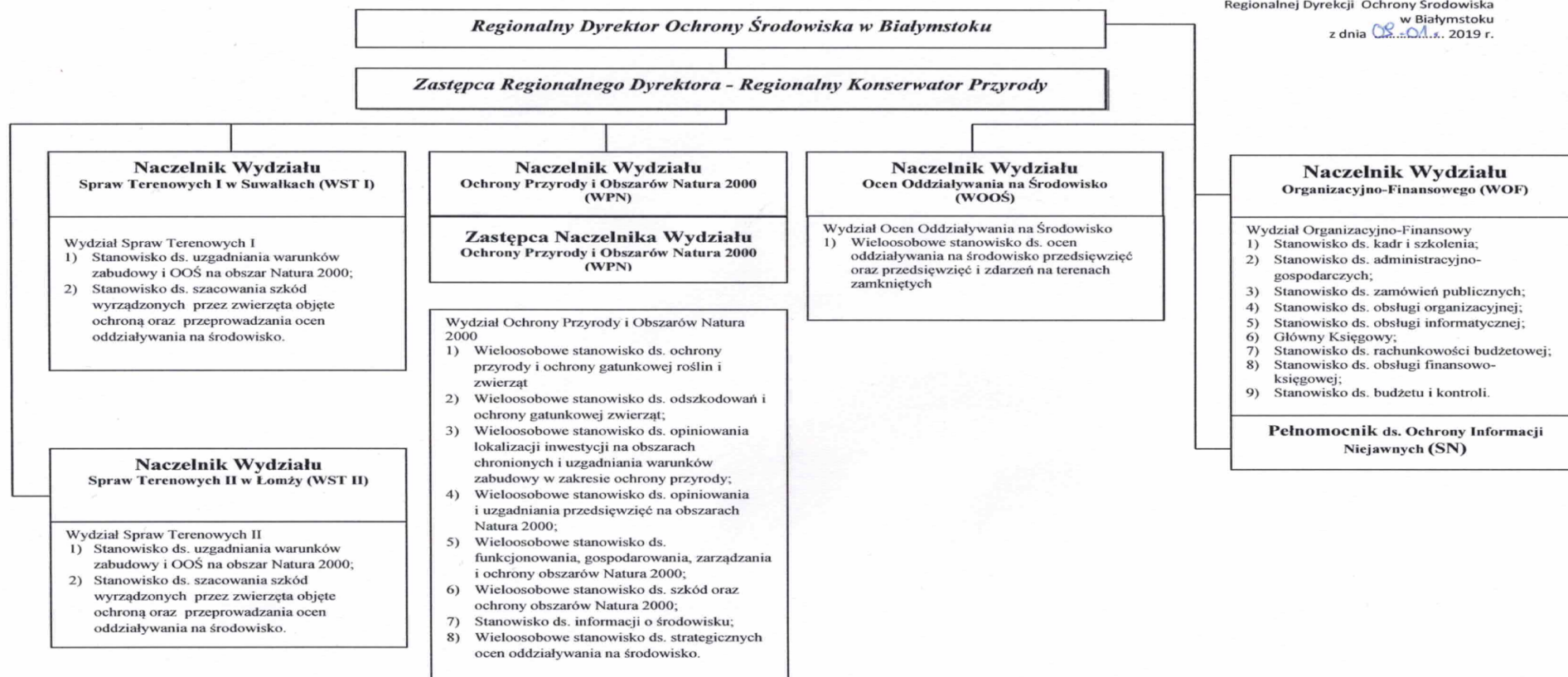
Wydział Spraw Terenowych II z siedzibą w Łomży - realizuje ustawowe zadania w zakresie ochrony środowiska na terenie powiatów: łomżyńskiego, kolneńskiego, zambrowskiego, grajewskiego i wysokomazowieckiego.

Szczegółowy zakres zadań Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, realizowanych przez ww. komórki organizacyjne ustala Regulamin organizacyjny RDOŚ w Białymstoku. Komórki organizacyjne Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku realizują zadania i prowadzą sprawy zgodnie z przypisanymi kompetencjami i obowiązującymi procedurami, uwzględnionymi w zakresie systemu ek zarządzenia i audytu EMAS. Regionalna Dyrekcja działa zgodnie z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska. Odnosi się to zarówno do sfery wykonywania ustawowych zadań, jak i własnego oddziaływania na środowisko, poprzez wykorzystywanie powierzonych jej zasobów.

Schemat organizacyjny

Załącznik do Regulaminu Organizacyjnego
Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska
w Białymstoku
z dnia 02.01.2019 r.

Do podstawowych zadań RDOŚ, które z uwagi na specyfikę urzędu w sposób naturalny wpisują się w system EMAS należą:

- udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko, na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm.);
- przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach; na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- tworzenie i likwidacja form ochrony przyrody na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2018 r. poz.1614, ze zm.);
- ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 i innymi formami ochrony przyrody, na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- wydawanie decyzji na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- przeprowadzanie postępowań i wykonywanie innych zadań, o których mowa w ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. 2018 r. poz.954);
- przekazywanie danych do bazy danych, o której mowa w art. 128 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- współpraca z organami jednostek samorządu terytorialnego w sprawach ocen oddziaływania na środowisko i ochrony przyrody, o której mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- współpraca z organizacjami ekologicznymi, o której mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- wykonywanie zadań, w tym wydawanie decyzji oraz zlecenia ekspertyz z zakresu gospodarki odpadami na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2019 r., poz. 701, ze zm.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku odpowiada za ww. zadania oraz wydaje akty prawa miejscowego w postaci zarządzeń, w zakresie swoich kompetencji.

Akty prawne stanowiące podstawę działania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku (Dz. U. z 2014 r. poz. 1179);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 stycznia 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadania statutu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku (Dz. U. 2014 poz. 74);
- Zarządzenie wewnętrzne Nr 17/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 23 XII 2014 r. w sprawie ustalenia Regulaminu organizacyjnego RDOŚ w Białymstoku;
- Zarządzenie wewnętrzne Nr 17/2016 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 28 czerwca 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego RDOŚ w Białymstoku;
- Zarządzenie wewnętrzne Nr 2/2019 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 9 stycznia 2019 r. zmieniające zarządzenie w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego RDOŚ w Białymstoku.

RDOŚ w Białymstoku jest jednym z urzędów, który stoi na straży przestrzegania przepisów prawa z zakresu ochrony środowiska. Wdrożony i funkcjonujący system EMAS w naszej organizacji zobowiązuje nas do bycia przykładem dla innych w tym zakresie, dlatego też RDOŚ w Białymstoku spełnia wymagania prawne, w tym obowiązki sprawozdawcze, dotyczące jej aspektów bezpośrednich. Nasza organizacja respektuje ustawę o utrzymaniu czystości i porządku na terenie gmin gdzie funkcjonuje RDOŚ. Ponadto zgodnie z art. 284-289 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. z 2018 r. poz. 799) co roku do marszałka województwa podlaskiego składane jest „Zbiornicze zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat”. Na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. *o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1271) do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE) składany jest roczny raport dotyczący emisji do powietrza, który

jest wprowadzany do bazy danych o emisjach gazów cieplarnianych i substancji. Zużyte tonery oraz sprzęt komputerowy przekazywane są do uprawnionych jednostek oraz ewidencjonowane w oparciu o karty przekazania odpadów.

3. POLITYKA ŚRODOWISKOWA

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku jest zobowiązana do działań mających na celu ochronę środowiska przy jednoczesnym uwzględnieniu potrzeb społeczeństwa oraz przyszłych pokoleń. Działania te znalazły swoje odzwierciedlenie w polityce środowiskowej, która została ustanowiona w ramach wdrażania systemu ekozarządzania i audytu EMAS. To w niej zostały zawarte ogólne zamiary i kierunek działania Urzędu w odniesieniu do efektów jego działalności środowiskowej oraz główne cele środowiskowe Urzędu jak również kluczowe zobowiązania w tym zobowiązanie do ciągłego doskonaleniu w celu poprawy efektów działalności środowiskowej (w tym doskonalenia tych efektów). Za realizację postanowień Polityki środowiskowej odpowiedzialny jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku. Polityka środowiskowa została zakomunikowana wszystkim pracownikom i społeczeństwu oraz jest przedstawiana współpracującym z Urzędem organizacjom i wykonawcom. Polityka Środowiskowa jest dostępna w siedzibie Regionalnej Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz na stronie internetowej <http://bialystok.rdos.gov.pl/>. Propozycje aktualizacji Polityki środowiskowej mogą być zgłaszane do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku za pośrednictwem pełnomocnika ds. EMAS.

Foto RDOŚ Białystok

POLITYKA ŚRODOWISKOWA

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku jest instytucją, która odpowiada za realizację polityki ochrony środowiska na terenie województwa podlaskiego w zakresie zarządzania ochroną przyrody, w tym m.in. obszarami Natura 2000. Pracą Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku kieruje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku, który jest organem administracji rządowej niezespolonej.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku biorąc pod uwagę swoją misję: „*Mając na względzie jakość życia obecnego i przyszłych pokoleń, realizując politykę państwa, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku troszczy się o ochronę i racjonalne korzystanie z zasobów środowiska - realizowaną pod hasłem: chronimy przyrodę województwa podlaskiego oraz wizję działania, którą jest profesjonalna administracja świadcząca obywatelom i instytucjom usługi w zakresie środowiska o coraz lepszej jakości oraz dążąca do zachowania dziedzictwa naturalnego w stanie co najmniej nie pogorszonym - tworzy profesjonalną, nowoczesną, racjonalną i otwartą na współpracę organizację przyczyniającą się do sprawnego i efektywnego zarządzania środowiskiem i jego ochroną.*

Priorytetem działalności naszej organizacji jest działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju przy jednoczesnym zachowaniu walorów przyrodniczych i standardów jakości środowiska.

Wszyscy pracownicy są świadomi jaki jest cel istnienia organizacji oraz znają jej kontekst i w sposób naturalny zobowiązują się do ochrony środowiska, m.in. poprzez zapobieganie zanieczyszczeniom i ochronę przyrody. Nasze działania i zobowiązania skierowane są na wypełnianie ustawowych zadań na najwyższym poziomie merytorycznym, którym towarzyszy m.in. zrównoważone korzystanie z zasobów naturalnych, łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do tych zmian, ochrona bioróżnorodności i ekosystemów.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku promuje działania prośrodowiskowe wynikające z systemu ekzarządzania i audytu EMAS i pełni angażuje pracowników w działania mające na celu utrzymanie i rozwój funkcjonującego Systemu Zarządzania Środowiskowego.

Zobowiązujemy się do ciągłego doskonalenia systemu zarządzania środowiskowego w celu poprawy efektów działalności środowiskowej w tym do ciągłego doskonalenia efektów działalności środowiskowej.

Zobowiązujemy się do spełniania zobowiązań dotyczących zgodności i wykonywać nasze działania w pełni przestrzegając określonych procedur oraz wymagań prawnych i innych, mających zastosowanie w działalności Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Do najistotniejszych obszarów naszej działalności, w których jednocześnie identyfikujemy znaczące aspekty środowiskowe, należą:

- przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach,
- udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko,
- tworzenie i likwidacja form ochrony przyrody,
- ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 oraz innymi formami ochrony przyrody,
- naprawa i przeciwdziałanie wystąpieniu szkód w środowisku,
- udostępnianie informacji o środowisku.

Pośredni wpływ na środowisko związany z realizacją zadań przyczynia się do: zapewnienia zachowania standardów jakości środowiska, zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu na środowisko, przywrócenia lub utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków; usprawnienia systemu zarządzania informacją o środowisku.

W obszarze bezpośrednich aspektów środowiskowych Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku prowadzi działania polegające na wprowadzeniu *dobrych praktyk urzędu* (m.in. oszczędzanie papieru, energii, wody) w ramach tzw. „zielonej administracji”.

Niniejsza polityka środowiskowa stanowi podstawę do ustalania i przeglądu celów oraz zadań środowiskowych, jest realizowana przez wszystkich pracowników oraz jest publicznie dostępna.

**Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Białymstoku
Beata Bezubik**

Białystok, 7 maja 2019 r.
Wydanie IV

4. SYSTEM ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO

System Zarządzania Środowiskowego EMAS funkcjonuje w RDOŚ w Białymstoku od 2015 r. Pozwala on w pełni zidentyfikować i nadzorować wszystkie obszary działalności mające lub mogące mieć wpływ na środowisko. W ramach systemowego podejścia realizowana jest zasada ciągłego doskonalenia. SZŚ EMAS ustanowiliśmy, aby osiągnąć stałą poprawę zarządzania środowiskowego w naszej organizacji. Dotyczy on ogólnego systemu zarządzania w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, który obejmuje strukturę organizacyjną, czynności planowania, zakres odpowiedzialności, praktyki, procesy i zasady służące rozwijaniu, wdrażaniu, osiągnięciu, przeglądowi i utrzymaniu polityki środowiskowej oraz zarządzaniu aspektami środowiskowymi. Spełnienie wymagań EMAS przez RDOŚ w Białymstoku zostało potwierdzone wpisem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do rejestru systemu ekozarządzania i audytu EMAS, w dniu 26 listopada 2015 r., pod numerem (PL 2.20-001-62), zgodnym z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z 25.11.2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie EMAS.

Potwierdzeniem wdrożenia i funkcjonowania SZŚ w RDOŚ w Białymstoku zgodnie z Rozporządzeniem EMAS jest systematyczna weryfikacja przez niezależnego weryfikatora środowiskowego i utrzymanie w rejestrze EMAS.

Funkcjonujący w RDOŚ w Białymstoku System Zarządzania Środowiskowego wg. EMAS został wkomponowany w obowiązujące w RDOŚ w Białymstoku procedury kontroli zarządczej i jest zgodny z wymaganiami EMAS. Zasadami działania organizacji w duchu EMAS, realizowanymi w Regionalnej Dyrekcji, jest zgodność ze wszystkimi wymaganiami prawnymi w obszarze środowiska, które dotyczą działalności oraz zaangażowania pracowników na każdym szczeblu. System Zarządzania Środowiskowego integruje w sobie zarządzanie przez procesy, cele, kompetencje. W ramach funkcjonującego SZŚ uwzględnione zostały zmiany do Rozporządzenia EMAS zgodnie z rozporządzeniem Komisji Europejskiej (UE) 2017/1505 z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniającym załączniki I, II, oraz III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie EMAS oraz w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2018/2026 z dnia 19 grudnia 2018 r. zmieniającego załącznik IV do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie EMAS. Ponadto w ramach funkcjonującego SZŚ wykorzystano zalecenia zawarte w dokumencie referencyjnym dla sektora administracji publicznej (*decyzji Komisji (UE) 2019/61 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora administracji publicznej na podstawie rozporządzenia WE nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS)*).

Celem SZŚ jest poprawa funkcjonowania organizacji w zakresie bezpośredniego i pośredniego wpływu na środowisko. Wdrażając nowe wymogi związane ze zmianami Rozporządzenia EMAS na etapie przeglądu środowiskowego m.in.:

- został określony kontekst organizacji. Określono czynniki zewnętrzne i wewnętrzne istotne dla celu działania RDOŚ w Białymstoku oraz te, które wpływają na zdolność organizacji do osiągnięcia zamierzonych wyników jej systemu zarządzania środowiskowego
- określono warunki środowiskowe będące pod wpływem organizacji lub mogące mieć wpływ na organizację. Na terenie województwa podlaskiego, z racji geograficznego położenia, znajduje się wiele obszarów chronionych i siedlisk chronionych gatunków. Ma to bezpośrednie przełożenie na działanie RDOŚ w Białymstoku oraz znaczenie na podejmowane rozstrzygnięcia i wpływ na środowisko jak również świadomość mieszkańców i ich zainteresowanie efektami działalności organizacji.
- określono także zainteresowane strony istotne dla systemu zarządzania środowiskowego funkcjonującego w RDOŚ w Białymstoku oraz istotne potrzeby i oczekiwania tych stron w kontekście zobowiązań dotyczących zgodności.
- określono ryzyka i szanse związane z aspektami środowiskowymi, zobowiązaniami dotyczącymi zgodności i innymi wymaganiami określonymi w ramach kontroli zarządczej.

Zakres systemu zarządzania środowiskowego (SZŚ) obejmuje realizację wszystkich ustawowych zadań w zakresie ochrony środowiska na obszarze województwa podlaskiego. System zarządzania środowiskowego jest wdrożony, utrzymywany i doskonalony we wszystkich lokalizacjach RDOŚ w Białymstoku tj. przy ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15-554 Białystok (siedziba główna), ul. Sejneńska 13, Suwałki 16-400 (WST I), ul. Nowa 2, Łomża 18-400 (WST II). W ramach systemu zarządzania dokonana została identyfikacja i ocena aspektów środowiskowych bezpośrednich i pośrednich. Znaczące pośrednie aspekty środowiskowe związane są z procesami merytorycznymi. Żaden z nich nie został wyłączony z zakresu systemu zarządzania środowiskowego.

Ważną cechą systemu EMAS jest przekazywanie społeczeństwu informacji na temat środowiskowych wpływów organizacji za pośrednictwem opracowanej Deklaracji Środowiskowej. Odpowiedzialność za system zarządzania środowiskowego spoczywa na Regionalnym Dyrektorzem Ochrony Środowiska w Białymstoku, który określa wytyczne dla ustanawiania celów środowiskowych, zapewnia zasoby i otoczenie konieczne do doskonalenia SZŚ, promuje ciągłe doskonalenie oraz wspiera ten proces. Do koordynacji systemu ekzarządzania i audytu powołany został pełnomocnik ds. EMAS, który otrzymał zakres uprawnień od Regionalnego Dyrektora. Pełnomocnik ds. EMAS jest pracownikiem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku i pełni swoje obowiązki oraz korzysta z powierzonych mu uprawnień, łącząc je z podstawowym zakresem obowiązków. Pełnomocnik ds. EMAS jest jednocześnie audytorem wewnętrznym i współdziała z 3 audytorami wewnętrznymi. Pracownicy RDOŚ zostali powiadomieni o powołaniu Pełnomocnika oraz audytorów wewnętrznych na spotkaniu Dyrekcji i Pracowników. Wsparcie Pełnomocnika przy podejmowaniu decyzji i realizacji zadań związanych z prawidłowym działaniem systemu EMAS stanowi Zespół ds. EMAS utworzony w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku. Ponadto kierownictwo angażuje pracowników do prac związanych z utrzymaniem systemu EMAS oraz w proces mający na celu ciągłą poprawę efektów działalności środowiskowej (m.in. poprzez udział w przygotowywaniu materiałów do przeglądu środowiskowego, opracowywaniu deklaracji środowiskowej, przygotowywaniu się do audytów środowiskowych).

Podstawowe elementy Systemu Zarządzania Środowiskowego to: kontekst organizacji, polityka środowiskowa; zrozumienie potrzeb i oczekiwań stron zainteresowanych, aspekty środowiskowe, planowanie, działania odnoszące się do ryzyk i szans, przegląd środowiskowy, cele środowiskowe, przywództwo, role, odpowiedzialność i uprawnienia, zasoby, kompetencje, świadomość, komunikacja, udokumentowane informacje, nadzór nad udokumentowanymi informacjami, działania operacyjne, gotowość i reagowanie na awarie, zobowiązania dotyczące zgodności, zgodność z prawem, ocena efektów działalności, monitorowanie i pomiary, analiza i ocena, ocena zgodności, nadzór nad udokumentowanymi informacjami, audyty wewnętrzne i przegląd zarządzania, niezgodności i działania korygujące, ciągłe doskonalenie.

Polityka środowiskowa jest podstawowym warunkiem funkcjonowania Systemu Zarządzania Środowiskowego w RDOŚ w Białymstoku. Odpowiedzialność za jej opracowanie ciąży na najwyższym kierownictwie. Dokument ten tworzy podwaliny całego systemu zarządzania, gdyż zawiera najważniejsze zobowiązania w obszarze związanym z ochroną środowiska. Jest odpowiednia do celu istnienia organizacji. Zawarta w Polityce środowiskowej zasada zrównoważonego rozwoju jest zasadą ustrojową przyjętą w Unii Europejskiej i zasadą uznawaną przez kraje członkowskie za podstawę polityki ekologicznej.

Bezpośrednie i pośrednie aspekty środowiskowe zostały zidentyfikowane na etapie przeglądu środowiskowego. Zidentyfikowane aspekty środowiskowe bezpośrednie i pośrednie oraz kryteria oceny aspektów środowiskowych zostały przedstawione w *Rejestrze Aspektów Środowiskowych* dostępnym w organizacji. Rejestr jest okresowo przeglądany i weryfikowany przez Pełnomocnika ds. EMAS i Zespół ds. EMAS (minimum 1 raz

na 12 miesięcy) i w razie potrzeby aktualizowany np. w przypadku zmiany wymagań prawnych. Ponadto każda komórka organizacyjna RDOŚ w Białymstoku w przypadku stwierdzenia konieczności aktualizacji wykazu aspektów środowiskowych, zobowiązana jest zgłosić ten fakt do pełnomocnika ds. EMAS.

W procesie identyfikacji wymagań prawnych analizowane są wyniki przeglądu środowiskowego, akty prawne, pozwolenia, decyzje i umowy dotyczące funkcjonowania RDOŚ. W celu zapewnienia ciągłej zgodności działań podejmowanych przez RDOŚ z wymaganiami prawnymi i innymi wymaganiami dotyczącymi środowiska, przeprowadzane są minimum raz w roku wewnętrzne audyty środowiskowe będące również audytami zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska. Przeprowadzane są również raz w roku przeglądy zarządzania, w ramach których następuje całościowa ocena zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska obowiązującymi w RDOŚ. W celu zapewnienia sprawnego i zgodnego z przepisami prawa działania Regionalnej Dyrekcji pracownicy mają stały dostęp do różnych źródeł informacji i do mających zastosowanie wymagań prawnych, m.in.: Systemu Informacji Prawnej - Lex, „dysku ogólnego”- służącego do wewnętrznej komunikacji w RDOŚ w Białymstoku, Internetu, poczty elektronicznej, szkoleń - zgodnie z Indywidualnymi Planami Rozwoju Zawodowego oraz konsultacji z radcą prawnym.

Podstawą rozwoju systemu zarządzania jest wyznaczanie sobie celów środowiskowych. W *Polityce środowiskowej* RDOŚ w Białymstoku zostały zapisane priorytety, które mają przełożenie na cele i zadania do osiągnięcia w kolejnych latach. Przyjęte do realizacji cele i zadania w zakresie SZŚ są zatwierdzane przez Regionalnego Dyrektora. Sposób realizacji celów określony został w dokumencie *Plan działalności RDOŚ*. Dokument ten zawiera szczegółowe zadania realizujące dany cel, mierniki określające stopień ich realizacji, planowaną wartość miernika określającego stopień realizacji celów do osiągnięcia na koniec roku, którego dotyczy plan. *Plan działalności RDOŚ*, w oparciu o który wyznaczono cele i zadania środowiskowe jest dokumentem podlegającym nadzorowi zgodnie z wytycznymi dotyczącymi kontroli zarządczej. Planowanie odbywa się z uwzględnieniem ryzyk i szans, dzięki czemu możliwe jest zwiększenie skuteczności systemu zarządzania, poprawa wyników oraz zapobieganie negatywnym wpływom. Przy określaniu ryzyk i szans uwzględniono ich powiązania z aspektami środowiskowymi, zobowiązaniami dotyczącymi zgodności oraz innymi wymaganiami określonymi w procedurze kontroli zarządczej. W odniesieniu do znaczących aspektów środowiskowych, które są powiązane z procesami merytorycznymi - RDOŚ w Białymstoku w ramach przeglądu środowiskowego określił i udokumentował efekt środowiskowy, zainteresowane strony, ryzyka i szanse, czynniki wewnętrzne i zewnętrzne, cykl życia produktu. Skoncentrowano się na tych rodzajach ryzyka i szansach, które dają możliwość z jednej strony zapobiegania niepożądanym skutkom a z drugiej strony pozwalają na dążenie do stałej poprawy działalności środowiskowej organizacji.

Najwyższe kierownictwo zapewnia dostępność zasobów niezbędnych do utrzymania i doskonalenia Systemu Zarządzania Środowiskowego. Zasoby te obejmują odpowiednią liczbę wykwalifikowanych pracowników, infrastrukturę (pomieszczenia biurowe, wyposażenie, sprzęt komputerowy, inne urządzenia, itp.) oraz środki finansowe. Najwyższe kierownictwo powołało przedstawiciela kierownictwa (Pełnomocnik ds. EMAS), który posiada odpowiednie kompetencje i uprawnienia pozwalające mu być odpowiedzialnym m.in. za:

- ustanowienie, wdrożenie i utrzymywanie systemu zarządzania środowiskowego, zgodnie z wymaganiami rozporządzenia EMAS, oraz
- przedstawianie najwyższemu kierownictwu w trakcie przeglądu zarządzania sprawozdań z wyników funkcjonowania Systemu Zarządzania Środowiskowego, łącznie z zaleceniami dotyczącymi doskonalenia.

Wszyscy pracownicy mają przypisane zadania, odpowiedzialności i uprawnienia oraz posiadają odpowiednie kompetencje, umiejętności do realizacji ustawowych zadań Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, w zależności od zajmowanego stanowiska. Wymagania te ujęte są w opisach stanowisk oraz zakresach czynności, które są na bieżąco aktualizowane i dostosowywane do zmieniających się przepisów. Poprzez realizację swoich zadań każdy pracownik aktywnie uczestniczy w działalności na rzecz ochrony środowiska. W ramach projektu pt. *Procesy, cele, kompetencje – zintegrowane zarządzanie w urzędzie* wprowadzono w RDOŚ w Białymstoku model kompetencyjny, który ma zastosowanie w procesie rekrutacji i selekcji nowych pracowników. Model kompetencyjny umożliwi lepszą ocenę kompetencji kandydatów do pracy RDOŚ oraz ułatwi nabór kandydatów. W ramach wdrażania jak również funkcjonowania systemu ek zarządzenia i audytu EMAS wszystkie zatrudnione osoby w urzędzie przeszły szkolenia w tym zakresie. Wszystkim pracownikom zapewniono możliwość zaangażowania się we wdrażanie jak i funkcjonowanie SZŚ. Pracownicy są świadomi jak swoją pracą wpływają na środowisko oraz jakie mogą być konsekwencje jeśli nie będą przestrzegać wymagań zawartych w rozporządzeniu EMAS.

Zgodnie z wymogami EMAS Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku jest zobligowana do wykazania prowadzenia otwartego dialogu ze społeczeństwem oraz innymi zainteresowanymi stronami, w tym ze społecznością lokalną i klientami, w odniesieniu do stanu wpływu na środowisko ich działań, produktów

i usług. Do najważniejszych cech systemu komunikacji, mającej na celu budowanie zaufania zainteresowanych stron należą:

- otwartość,
- przejrzystość,
- okresowe przedstawianie informacji dotyczących środowiska.

Komunikacja ze społeczeństwem jest wpisana w charakter działalności RDOŚ i w jej misję.

W RDOŚ w Białymstoku występują n.w. formy **komunikacji zewnętrznej** wynikające z obowiązujących przepisów prawa oraz istnieją i są doskonalone dodatkowe elementy systemu komunikacji zewnętrznej, zapewniające spełnianie wymogów EMAS w zakresie komunikacji.

<i>BIP (Biuletyn Informacji Publicznej)</i>	<i>Współpraca z NGO (organizacje pozarządowe),</i>
<i>ePUAP</i>	<i>Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego,</i>
<i>Strona Internetowa</i>	<i>Współpraca z mediami,</i>
<i>Publikacja Deklaracji Środowiskowej</i>	<i>Współpraca z placówkami naukowo-badawczymi,</i>
<i>Skargi</i>	<i>Udział w szkoleniach/konferencjach oraz</i>
<i>Wnioski</i>	<i>organizowanie szkoleń,</i>
<i>Uwagi</i>	<i>Projekty edukacyjne</i>

Komunikacja wewnętrzna – jest prowadzona zgodnie z zasadami ustalonymi w RDOŚ w Białymstoku i obejmuje przepływ informacji:

- pionowej w dół i w górę Urzędu - wzdłuż służbowego podporządkowania określonego w schemacie organizacyjnym,
- poziomej - pomiędzy pracownikami zajmującymi równorzędne stanowiska w Urzędzie i niejednokrotnie pracowników z kilku komórek organizacyjnych.
Komunikacja odbywa się także poprzez:
- regularne narady kierownictwa Regionalnej Dyrekcji, podczas których ustalane są nie tylko bieżące strategie działania urzędu, ale także rozpatrywane sprawy zgłaszane przez pracowników za pośrednictwem naczelników,
- zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku, które są zamieszczane na dysku ogólnym (służącym do komunikacji wewnętrznej pomiędzy wszystkimi pracownikami) oraz są aktualizowane na bieżąco,
- system EZD (system Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją),
- serwery wewnętrzne pn. „dysk ogólny” i „dysk wewnętrzny” (służące do komunikacji pracowników w danym wydziale),
- telefony, służbową pocztę elektroniczną, przesyłanie pism obiegiem, BIP.

Wskazany katalog nie jest katalogiem zamkniętym, co zapewnia RDOŚ w Białymstoku zakładaną rozporządzeniem EMAS elastyczność.

Komunikacja, zarówno zewnętrzna jak i wewnętrzna, odbywa się zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz Regulaminem Pracy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, a także wynika wprost z opisów stanowisk i zakresów zadań pracowników. Mając świadomość ważnej roli, jaką pełni komunikacja w Urzędzie, stanowi ona jeden z głównych celów doskonalenia. Doskonalenie komunikacji zewnętrznej obejmuje m.in. bieżące usprawnianie i modernizowanie strony internetowej oraz BIP RDOŚ w Białymstoku. Usprawnienie komunikacji zewnętrznej umożliwiło wprowadzenie projektu CU2 oraz ePUAP-u, co przełożyło się na zwiększenie ilości wysyłanych i odbieranych e-pism. Ponadto z uwagi na coroczny wzrost ilości udostępnianych na wnioski informacji o środowisku, RDOŚ w Białymstoku wdrożył nową bardziej uniwersalną i przejrzystą platformę do udostępniania plików w sieci Internet – aplikację webową OwnCloud dostępną pod adresem <http://get.bialystok.rdos.gov.pl/owncloud>, umożliwiającą szybkie i wygodne udostępnianie informacji o środowisku. Z kolei do działań doskonalących komunikację wewnętrzną należy utworzenie na pulpitach pracowników specjalnych folderów: np.: folder pn. *Decyzje* służący do zamieszczania wydanych przez Urząd – decyzji, postanowień, opinii - co pozwala na wgląd każdemu pracownikowi do spraw prowadzonych przez innych pracowników oraz folder pn. *Szkolenia* pozwalający na zamieszczanie materiałów szkoleniowych z różnych szkoleń, w których uczestniczyli pracownicy RDOŚ w Białymstoku, stanowiący doskonały materiał pomocniczy w podnoszeniu kwalifikacji wszystkich pracowników Urzędu.

W Urzędzie prowadzony jest stały nadzór nad udokumentowanymi informacjami. Obieg dokumentacji i nadzór nad dokumentami oraz zapisami jest zgodny z Zarządzeniem Nr 10 Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 9 września 2014 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt i instrukcji o organizacji i zakresie działania archiwum zakładowego Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i regionalnych dyrekcji ochrony środowiska ze zmianami. Dla skuteczniejszego nadzoru w tym zakresie, większej efektywności pracy w Regionalnej Dyrekcji wprowadzono system Elektronicznego Zarządzania Dokumentami EZD. System jest aktualizowany i serwisowany pod kątem potrzeb urzędu oraz nadzorowany w zakresie zgodności ze zmieniającymi się wymaganiami prawnymi przez dostawcę.

Działania operacyjne w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku są realizowane poprzez nadzorowanie znaczących aspektów środowiskowych zidentyfikowanych zgodnie z przyjętymi kryteriami. Opierają się one na realizacji działań związanych ze znaczącymi aspektami środowiskowymi w taki sposób, aby zminimalizować ich negatywny wpływ na środowisko lub spotęgować, wzmocnić ich pozytywne oddziaływanie. Odbywa się to poprzez dokładną analizę dokumentacji oraz stosowne zapisy w wydawanych przez Regionalnego Dyrektora decyzjach, postanowieniach, opiniach czy zarządzeniach (np. zarządzeniach ustanawiających plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000). Nadzór ten jest realizowany przy pomocy kontroli zarządczej (z której wynika również sposób monitorowania realizacji celów oraz ocena zgodności z wymaganiami prawnymi), a także zgodnie z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniu EMAS.

Ponadto w Urzędzie zostały zidentyfikowane inne dokumenty i systemy, nadzorujące znaczące aspekty środowiskowe, do których należą:

- System zarządzania ryzykiem,
- Regulamin Organizacyjny Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku,
- Statut Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku,
- Zarządzenia Wewnętrzne Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska,
- Plany Działalności,
- Budżet zadaniowy,
- Regulamin Pracy,
- Kontrola wewnętrzna,
- Rozpatrywanie skarg i wniosków oraz petycji,
- Instrukcje zarządzania systemem informatycznym,
- Zasady zarządzania bezpieczeństwem informacji,
- Przepisy BHP, instrukcje BHP,
- BIP oraz informacje zawarte na stronie internetowej RDOŚ w Białymstoku.

Zostały również zidentyfikowane inne formy nadzoru nad aspektami znaczącymi m.in.:

- akty prawa (np. KPA, ustawa o oś, ustawa o ochronie przyrody, prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska,
- Dzienniki Urzędowe Województwa Podlaskiego,
- normy, wytyczne GDOŚ,
- zakresy czynności, opisy stanowisk pracy,
- opisy procesów (zmapowane procesy),
- wizje terenowe.

Identyfikowanie sytuacji awaryjnych odbywa się poprzez analizę i ocenę ryzyka w ramach sprawowania kontroli zarządczej. Gotowość i reagowanie na sytuacje awaryjne jest elementem SZŚ w RDOŚ w Białymstoku. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku posiada obowiązującą Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego - wykonaną przez zarządcę budynku. Monitoruje się i prowadzi działania w celu zapobiegania sytuacjom awaryjnym m.in. poprzez przeprowadzanie przeglądów technicznych instalacji, urządzeń i samochodów służbowych, informowanie o możliwych zagrożeniach cybernetycznych oraz terrorystycznych, a także cykliczne ćwiczenia Stałego Dyżuru będącego elementem systemu bezpieczeństwa Państwa (oparte o plan szkolenia obronnego RDOŚ w Białymstoku na dany rok).

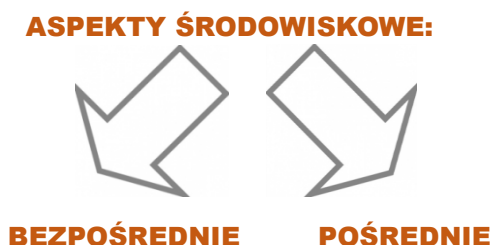
Spotkania kierownictwa, audyty wewnętrzne, przeglądy zarządzania, sprawozdawczość to elementy działań monitorujących, analiz i ocen. Skuteczność realizacji działań środowiskowych jest monitorowana m.in. poprzez okresową sprawozdawczość.

Urząd zapewnia przeprowadzanie audytów wewnętrznych Systemu Zarządzania Środowiskiem, zgodnie z ustalonym harmonogramem realizacji audytów. System zarządzania środowiskowego podlega raz w roku przeglądowi, który ma na celu potwierdzenie skuteczności jego działania i skorygowanie ewentualnych nieprawidłowości poprzez podejmowanie działań korygujących i zapobiegawczych.

5. ASPEKTY ŚRODOWISKOWE

Identyfikacja aspektów środowiskowych stanowi meritum systemu zarządzania środowiskowego i rozporządzenia EMAS. Działalność naszego Urzędu wpływa na środowisko zarówno w sposób bezpośredni jak i pośredni.

W ramach przeglądu środowiskowego w RDOŚ w Białymstoku dokonano identyfikacji aspektów środowiskowych bezpośrednich, jak i aspektów środowiskowych pośrednich. Dokonano również oceny ich wpływu na środowisko.

Ocena aspektów środowiskowych (pośrednich i bezpośrednich) została oparta na 5 kryteriach wypracowanych odpowiednio do specyfiki działalności naszego Urzędu, takich jak:

Kryterium 1 - stan środowiska (wrażliwość lokalnego, regionalnego lub globalnego środowiska);

Kryterium 2 - potencjalne korzyści lub szkody dla środowiska naturalnego, w tym dla różnorodności biologicznej;

Kryterium 3 - rozmiar, liczba, częstotliwość i odwracalność oddziaływania aspektu;

Kryterium 4 - istnienie wymogów wynikających z odpowiedniego prawodawstwa z zakresu ochrony środowiska;

Kryterium 5 - opinie zainteresowanych stron, w tym pracowników organizacji.

Jednocześnie posłużono się metodą punktową przyjmując **do oceny kryteriów liczbę punktów 5, 10, 20**,
suma punktów **5** – ocena niska
suma punktów **10** – ocena umiarkowana
suma punktów **20** – ocena wysoka

Za znaczące uznane zostały te aspekty środowiskowe, które uzyskały łącznie **minimum 80** punktów. Wszystkie aspekty środowiskowe znaczące są aspektami pośrednimi.

5.1 Identyfikacja aspektów środowiskowych bezpośrednich

W procesie doskonalenia systemu zarządzania, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku dąży do racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska poprzez nieustanne ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko. Wśród aspektów środowiskowych bezpośrednich żaden nie uzyskał wagi aspektu środowiskowego o znaczącym wpływie na środowisko. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku jako organizacja wywiera stosunkowo niewielki bezpośredni wpływ na środowisko.

Aspekty środowiskowe bezpośrednie są związane głównie z przebywaniem pracowników w siedzibie urzędu i ich codziennej pracy. Aspekty te obejmują wykorzystywanie surowców naturalnych związanych z oświetleniem, ogrzewaniem pomieszczeń biurowych, zużywaniem wody do celów socjalno-bytowych oraz zużywaniem materiałów biurowych. Aspekty bezpośrednie są związane również z wytwarzaniem odpadów (wytwarzane odpady to przede wszystkim zużyty papier, tonery, odpady komunalne), wytwarzaniem ścieków socjalno-bytowych, emisją spalin powstających w wyniku użytkowania samochodów służbowych oraz emisją do powietrza F-gazów powstających w wyniku eksploatacji klimatyzatorów w pomieszczeniach biurowych. W wykazie zidentyfikowanych dotąd w RDOŚ w Białymstoku aspektów środowiskowych bezpośrednich został wyłoniony nowy aspekt pn. *Realizacja działań ochronnych wynikających z przyrodniczych dokumentów planistycznych* – z uwagi na fakt, iż pewne działania wykonywane przez pracowników RDOŚ w Białymstoku mają charakter działań bezpośrednich np.:

- przeprowadzanie prac związanych z wykonaniem tablic informujących o nazwie form ochrony przyrody oraz o zakazach obowiązujących na obszarach lub w stosunku do tych form ochrony jak z ich umieszczeniem.

- przeprowadzanie prac związanych ze sporządzaniem planów zadań ochronnych dla poszczególnych obszarów Natura 2000.

Tabela nr 2. Wykaz zidentyfikowanych w RDOŚ w Białymstoku aspektów środowiskowych bezpośrednich z określeniem ich wpływu na środowisko

Aspekt środowiskowy	Wpływ na środowisko
Zużycie energii	Zużycie nieodnawialnych zasobów, efekt cieplarniany, emisje CO ₂ , NO _x i SO ₂ do powietrza, przyczynianie się do efektu cieplarnianego
Zużycie wody	Zmniejszenie zasobów nieodnawialnych surowców naturalnych, zanieczyszczenie gleb i wód
Wytwarzanie ścieków socjalno-bytowych	Możliwość zanieczyszczenia gruntu, migracja zanieczyszczeń do wód
Emisja do powietrza związana z eksploatacją samochodów służbowych	Zanieczyszczenie atmosfery, zużycie nieodnawialnych zasobów, przyczynianie się do efektu cieplarnianego
Emisja do powietrza związana z eksploatacją klimatyzatorów w pomieszczeniach biurowych	Zanieczyszczenie atmosfery, pogorszenie jakości powietrza, przyczynianie się do globalnego efektu cieplarnianego
Zużycie papieru	Zmniejszona ilość odnawialnych zasobów naturalnych, obniżenie ilości związanego CO ₂ w środowisku, zanieczyszczenie odpadami komunalnymi
Wytwarzanie odpadów komunalnych	Emisje do powietrza, zanieczyszczenie gruntu i wody przy przetwarzaniu odpadów na nowe surowce. Zmniejszenie przestrzeni bytowania ludzi i zwierząt poprzez zwiększenie powierzchni składowisk odpadów
Wytwarzanie odpadów biurowych (tonery)	Wycieki substancji chemicznych oraz zanieczyszczenia metalami ciężkimi wód, gleb; emisje do powietrza, gruntu i wody przy przetwarzaniu odpadów na nowe surowce
Wytwarzanie odpadów niebezpiecznych (komputery, drukarki, niszczarki)	Zanieczyszczenie substancjami chemicznymi, zanieczyszczenie metalami ciężkimi wód i gleb; emisje do powietrza, gruntu i wody przy przetwarzaniu odpadów na nowe surowce
Wyciek substancji z klimatyzatorów	Możliwość migracji substancji chemicznych do wód i gleb, emisja zanieczyszczeń do powietrza. Zanieczyszczenia powietrza pyłami, związkami siarki, azotu, VOCs, PAHs
Realizacja działań ochronnych wynikających z przyrodniczych dokumentów planistycznych	Poprawa i/lub zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

Do aspektów środowiskowych bezpośrednich należą również sytuacje specjalne (powstawanie odpadów budowlanych oraz remontowych) i sytuacje awaryjne takie, jak: pożar, awarie klimatyzatora i serwera, wypadki samochodowe. Możliwe sytuacje awaryjne uwzględniane są w SZŚ m.in. poprzez stosowanie się do procedur wymaganych prawem, realizację dobrych praktyk, komunikację wewnętrzną skierowaną do pracowników RDOŚ w Białymstoku w zakresie potencjalnych zagrożeń i sposobów postępowania.

Zgodnie z zawartymi umowami dotyczącymi użyczenia i najmu pomieszczeń biurowych od:

- Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białymstoku (umowa użyczenia),
- Zarządu Budynków Mieszkalnych podlegającego pod Urząd Miejski w Suwałkach (umowa najmu),
- Skarbu Państwa – reprezentowanego przez Prezydenta Miasta Łomża, działającego jako starosta wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej (umowa użyczenia),
- Eko Property M.Szutkiewicz (umowy wynajmu).

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku ponosi opłaty, m.in. za: energię elektryczną, centralne ogrzewanie, za dostawy zimnej i ciepłej wody oraz odprowadzania ścieków, zapewnienie wywozu nieczystości, zapewnienie sprzątnięcia posesji wokół budynku, oraz inne opłaty właściwe dla danej lokalizacji siedziby RDOŚ. Opłaty te naliczane są proporcjonalnie do wynajmowanych powierzchni. W żadnym z budynków, w których mieszczą się wynajmowane pomieszczenia RDOŚ w Białymstoku nie jest dostarczana energia ze źródeł odnawialnych.

Pomimo, iż aspekty bezpośrednie nie uzyskały oceny jako aspekty znaczące z uwagi na charakter działalności Regionalnej Dyrekcji to nie pozostają poza zainteresowaniem organizacji. Mając świadomość potrzeby promowania zachowań proekologicznych. RDOŚ w Białymstoku podejmuje działania zmierzające do ograniczenia wpływu aspektów bezpośrednich na środowisko poprzez uwzględnienie **najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego** (zgodnie z dokumentem referencyjnym). Narzędziem pomocnym w tym względzie jest funkcjonująca w organizacji od wielu lat tzw. Zielona administracja. W oparciu o dokument referencyjny uwzględniono najlepsze praktyki dotyczące zarządzania środowiskowego, które zostały uznane za najbardziej odpowiednie techniki, działania, środki jakie administracja publiczna może wdrożyć, aby zwiększyć efektywność środowiskową w odniesieniu do poszczególnych aspektów.

Pod uwagę m.in. wzięto możliwe do zastosowania w RDOŚ w Białymstoku najlepsze praktyki zarządzania środowiskowego dotyczące ekologicznego prowadzenia biura poprzez działania w obszarze:

- zarządzania zużyciem energii i minimalizowania jej zużycia,
- .-zarządzania zużyciem wody i minimalizowania jej zużycia,
- .-zarządzania wytwarzaniem odpadów i jego minimalizowania,
- ograniczenia zużycia papieru i materiałów biurowych,
- .-minimalizowania wpływu na środowisko dojazdów do pracy i podróży służbowych,
- .-minimalizowania wpływu na środowisko organizacji zebrań,
- edukacja ekologiczna oraz informowanie obywateli i przedsiębiorców.

Zużycie energii – ponieważ monitorowanie i gromadzenie danych dotyczących zużycia energii, w podziale na poszczególne źródła energii nie jest możliwe w naszej organizacji (we wszystkich jej lokalizacjach: Białystok, Łomża, Suwałki) z uwagi na wynajem lokali oraz fakt, iż administrowanie w zakresie energii elektrycznej, należy do zarządcy nieruchomości - propagowanie dobrych praktyk w zakresie oszczędzania energii odbywa się głównie poprzez edukację pracowników. Pracownicy posiadają wiedzę w zakresie oszczędzania energii elektrycznej (m.in. poprzez zamieszczone oznakowanie przed sprzętami typu: drukarki, kserokopiarki i zniszczarki znajdujące się na holu głównej siedziby RDOŚ i w pokojach w siedzibie w Łomży i w Suwałkach) – *dziękuję, że oszczędzasz energię i zawsze wyłączasz sprzęt* oraz w toaletach – *dziękuję, że gasisz światło*). Ograniczenie zużycia energii elektrycznej odbywa się poprzez:

- wyłączanie światła w pomieszczeniach nieużywanych czy przy dłuższej nieobecności w pokoju,
- wyłączanie sprzętu komputerowego i elektronicznego (komputerów, drukarek, skanera, niszczarek) w czasie, kiedy z tego sprzętu się nie korzysta,
- zainstalowanie czasowego wygaszacza monitora.

Zużycie wody - ponieważ monitorowanie i gromadzenie danych dotyczących zużycia wody, nie jest możliwe w naszej organizacji (we wszystkich lokalizacjach: Białystok, Łomża, Suwałki) z uwagi na wynajem lokali oraz fakt, iż administrowanie w zakresie wody należy do zarządcy nieruchomości - możliwości ograniczenia zużycia wody nie są zbyt duże, jednak dobre praktyki są wdrażane przez apele do pracowników o zwracanie uwagi na zużywaną ilość wody (m.in. oznakowanie w toaletach – *dziękuję, że oszczędzasz wodę*).

Zarządzanie wytwarzaniem odpadów i jego minimalizowanie – w RDOŚ w Białymstoku wytwarzane odpady komunalne są segregowane a pojemniki są odpowiednio oznaczone (zgodnie z prawem lokalnym), śmieci są odbierane przez firmę zewnętrzną. Stosowanie segregacji odpadów odbywa się poprzez łatwy dostęp do koszy do segregacji na najpowszechniejsze rodzaje odpadów. Ponadto w urzędzie najlepszą praktyką zarządzania środowiskowego jest wdrożenie procedur, w których nie wykorzystuje się papieru tj. EZD (Elektryczny System Zarządzania Dokumentami). Ponadto do dobrych praktyk zarządzania środowiskowego należy umożliwienie ponownego wykorzystania mebli i sprzętu biurowego, które stanowi mienie zbędne lub zużyte poprzez utworzenie specjalnej procedury w tym zakresie (m.in. poprzez stworzenie internetowego wykazu dostępnego sprzętu, mebli, materiałów biurowych, które nie są już potrzebne a mogą być zakupione po niższej cenie przez osoby fizyczne i pracowników). Procedura ta umożliwi pracownikom ponowne wykorzystanie wybranych rzeczy zamiast kupować nowe produkty. RDOŚ w Białymstoku stosuje również inne praktyki, które wskazane są w dokumencie referencyjnym takie jak: korzystanie z profesjonalnych usług czyszczenia, naprawy i konserwacji w celu wydłużenia cyklu życia produktu (np. czyszczenie tapicerki w samochodach służbowych, naprawa sprzętu elektronicznego, konserwacja i przeglądy klimatyzatorów), zachęcanie pracowników do używania kubków wielokrotnego użycia zamiast jednorazowych kubków z tworzywa sztucznego, zapewnienie dystrybutorów wody (bez kubków z tworzywa sztucznego). Najlepsze praktyki zawarte w dokumencie referencyjnym są również uwzględniane *podczas organizowania zebrań*, konferencji i innych spotkań w RDOŚ w Białymstoku m.in. poprzez zamawianie wody w butelkach wielokrotnego użytku, unikanie używania talerzy, kubków i sztućców z tworzywa

sztucznego, zapewnienie dystrybutorów wody zamiast wody butelkowej. Przy czym przy dystrybutorach nie ma plastikowych kubków (co skłania korzystających z wody do użycia kubków wielokrotnego użycia), ograniczenie ilości gadżetów i zawartości materiałów konferencyjnych.

Zużycie papieru – najlepszą praktyką oszczędzania papieru (zgodnie z dokumentem referencyjnym) jest wprowadzenie procedury elektronicznego obiegu dokumentu. Obieg dokumentów w jednostce odbywa się w dużej mierze drogą elektroniczną. W 2014 r. w RDOŚ w Białymstoku wprowadzono Elektroniczny System Zarządzania Dokumentami, który jest rozbudowanym oprogramowaniem do zarządzania dokumentami i zadaniami pracowników. System ten w znaczący sposób ograniczył zużycie papieru. W RDOŚ w Białymstoku ograniczenie zużycia papieru sprowadza się do:

- ograniczania drukowania tylko do niezbędnego minimum,
- przestrzegania zasady wydruku dwustronnego,
- przesyłania pism do wiadomości do innych komórek lub pracowników poprzez system EZD lub pocztą elektroniczną w wersji zeskanowanej,
- niedrukowania dokumentów na zebrania, sprawozdań czy biuletynów,
- przesyłania materiałów z konferencji, szkoleń tylko w formie elektronicznej,
- umieszczania na serwerze „dysk ogólny” zarządzeń wewnętrznych, umów, porozumień itp. zawieranych przez RDOŚ,
- wykorzystania zbędnych, zapisanych kartek jako tzw. brudnopisów
- posiadania wysokowydajnych drukarek (drukowanie dwustronne jako opcja domyślna) oraz szybkich skanerów co przyczynia się do mniejszej ilości drukowanych dokumentów.

Emisja do powietrza związana z eksploatacją samochodów służbowych – nasza organizacja systematycznie podejmuje próby wymiany pojazdów służbowych na pojazdy nowe przy jednoczesnym pozbywaniu się starych pojazdów. W chwili obecnej RDOŚ w Białymstoku dysponuje łącznie 8 pojazdami.

Tab.3 Wykaz samochodów znajdujących się w posiadaniu RDOŚ w Białymstoku (stan na dzień 31.12.2018 r.)

L.p.	Nazwa pojazdu	Rok produkcji	Obiekt
1	Nissan Qashqai	2010	RDOŚ w Białymstoku
2	Subaru Forester	2011	RDOŚ w Białymstoku
3	Mitsubishi L200	2011	RDOŚ w Białymstoku
4	Mitsubishi ASX	2017	RDOŚ w Białymstoku
5	Suzuki Vitara	2018	RDOŚ w Białymstoku
6	Opel Insignia	2018	RDOŚ w Białymstoku
7	Dacia Duster	2016	WST I w Suwałkach
8	Suzuki Grand Vitara	2013	WST II w Łomży

W RDOŚ w Białymstoku sukcesywnie podejmuje się działania mające na celu minimalizowanie wpływu na środowisko poprzez ograniczanie emisji spalin do powietrza (minimalizowanie wpływu na środowisko dojazdów do pracy i podróży służbowych) polegające na:

- zaangażowaniu kierownictwa, Zespołu EMAS w promowanie ekologicznego dojazdu do pracy w ramach organizowanych spotkań pracowniczych (efekty są coraz bardziej widoczne - wielu pracowników RDOŚ w Białymstoku w sprzyjających warunkach atmosferycznych dojeżdża do pracy rowerem);
- racjonalne planowanie podróży służbowych pracowników, które mają na celu ograniczanie dojazdów samochodem, jeżeli dostępny jest transport publiczny i wspieranie efektywnego korzystania z samochodów (m.in. poprzez staranne opracowanie planu wyjazdów w teren, ograniczanie liczby przejazdów jednoosobowych, promowanie wśród pracowników wspólnych przejazdów samochodem (car-pooling)).

5.2 Identyfikacja aspektów środowiskowych pośrednich

Z uwagi na specyfikę działalności RDOŚ jako znaczące zostały uznane aspekty środowiskowe pośrednie powiązane z procesami merytorycznymi. Zgodnie z zaktualizowanym rejestrem aspektów środowiskowych pośrednich na dzień dzisiejszy w RDOŚ w Białymstoku zidentyfikowano 19 aspektów środowiskowych pośrednich znaczących. Liczba aspektów pośrednich znaczących w stosunku do roku ubiegłego pozostała bez zmian. Znaczące aspekty środowiskowe wyznaczają obszary, które należy w pierwszej kolejności włączyć w proces działań operacyjnych oraz monitorowania w ramach systemu zarządzania środowiskowego. Dlatego też wszystkie znaczące aspekty środowiskowe są powiązane z celami RDOŚ w Białymstoku, które są monitorowane i poddawane okresowym pomiarom. Podczas wyboru znaczących aspektów środowiskowych wzięto pod uwagę uwarunkowania specyficzne dla województwa podlaskiego, kontekst organizacji, cykl życia, możliwości organizacyjne, finansowe urzędu i inne, w taki sposób, aby możliwe było objęcie ich nadzorem i doskonaleniem. Aspekty środowiskowe, cele Urzędu, mierniki, budżet zadaniowy oraz kontrola zarządca tworzą spójną całość. Jak wynika z identyfikacji znaczących aspektów środowiskowych Urząd ma niewielki wpływ bezpośredni na środowisko, jednakże dąży do ciągłej minimalizacji negatywnych działań, poprzez oszczędne i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przez pracowników. Jednocześnie w Regionalnej Dyrekcji identyfikuje się duży wpływ pośredni na środowisko poprzez wymuszanie na podmiotach - za pomocą wydawanych decyzji administracyjnych - dążenia do zachowania dobrego stanu środowiska. Pomimo, że Urząd nie ma możliwości weryfikacji czy rozstrzygnięcia administracyjne zostały rzetelnie wykonane i wykorzystane, jego rola pośredniego wpływu na środowisko jest bezsporna.

Foto RDOŚ Białystok

Tabela nr 4. Wykaz zidentyfikowanych w RDOŚ w Białymstoku aspektów środowiskowych pośrednich znaczących z określeniem ich wpływu na środowisko oraz powiązaniem z wymaganiami prawnymi.

Lp.	Źródło aspektu	Pośrednie aspekty środowiskowe powiązane z procesami merytorycznymi	Wpływ na środowisko – pośredni wpływ	Powiązanie z wymaganiami prawnymi i innymi w zakresie ochrony środowiska	O C E N A O G Ó L N A
1	Strategiczne oceny oddziaływania na środowisko	Uzgodnianie i opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu.	art. 46-50, art. 53, art. 54 i art. 57 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, z późn. zm.) art. 11 pkt 6 lit. j ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945, z późn. zm.); art. 17 pkt 6 lit. a i tiret 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945, z późn. zm.), art. 13 ust. 3a, 16 ust. 7, 23 ust. 5, 30 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.).	80
2	Oceny oddziaływania na środowisko	Opiniowanie w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	art. 64 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, z późn. zm.)	80
3		Uzgodnienia w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.	art. 77 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, z późn. zm.)	90
4		Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć o znaczeniu ogólnopolskim mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa – informowanie społeczeństwa o potencjalnym zagrożeniach dla środowiska oraz życia i zdrowia ludzi oraz kształtowanie postaw pro-środowiskowych.	art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, z późn. zm.)	90
5	Szkody w środowisku	Prowadzenie postępowań w związku ze zgłoszeniem wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku	Zabezpieczenie przed wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczenia, przywracanie środowiska do stanu sprzed zainicjowania zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.	art. 15 i art. 24 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2018 r. poz. 954 ze zm.)	80
6		Wydawanie decyzji uzgadniającej działania naprawcze i/lub zapobiegawcze na wniosek	Zabezpieczenie przed wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczenia, przywracanie środowiska do stanu sprzed zainicjowania zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.	art. 13 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2018 r. poz. 954 ze zm.)	80
7		Wydawanie decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań naprawczych i zapobiegawczych	Zabezpieczenie przed wystąpieniem zanieczyszczenia lub szkody w środowisku lub zapewnienie realizacji działań naprawczych i/lub zapobiegawczych, w tym m.in. zaprzestanie dalszego zanieczyszczenia, przywracanie środowiska do stanu sprzed zainicjowania zanieczyszczenia lub do stanu zbliżonego do poprzedniego spełniającego standardy, stworzenie warunków do samoregulacji środowiska naturalnego.	art. 15 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2018 r. poz. 954 ze zm.)	80
8	Udostępnianie informacji	Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie oraz informacji publicznej	Kształtowanie postaw pro-środowiskowych, budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz poczucia współodpowiedzialności za ochronę środowiska naturalne. Wsparcie systemu ochrony przyrody oraz systemu ocen oddziaływania na środowisko.	Dział II ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, z późn. zm.) Rozdział 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1330 ze zm.)	80
9	Ochrona przyrody – ochrona gatunkowa	Wydawanie zezwoleń na podejmowanie czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową	Utrzymywanie równowagi w środowisku między społeczeństwem a przyrodą a również w ramach możliwości utrzymania środowiska. Zabezpieczenie odpowiedniego stanu ochrony gatunkowej, w tym trwałości populacji gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Budowanie świadomości społecznej w zakresie ochrony gatunkowej. Wsparcie badań i rozwoju nauk przyrodniczych.	art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.).	90
10		Wydawanie zezwoleń na wykonywanie czynności zabronione w strefach ochrony dotyczących zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną	Strefowa ochrona gatunkowa. Zachowanie biotopów w zakresie optymalnym dla gatunków zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną. W okresie rozrodu zapewnienie spokoju i możliwości zwiększania populacji. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności.	art. 60 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.).	90
11		Prowadzenie postępowań związanych z przyjmowaniem zgłoszeń i/lub wydawaniem decyzji o warunkach przeprowadzenia działań, o których mowa w art. 118, 118a i 118b ustawy o ochronie przyrody	Wpływ na zachowanie we właściwym stanie ekosystemów wodnych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, związanych ze środowiskiem wodnym i podmokłym.	art. 118, 118a i 118b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.).	80
12	Przeprowadzenie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy o ochronie przyrody	Kształtowanie świadomości społecznej dotyczącej gatunków chronionych oraz ich roli w środowisku. Pozytywny wpływ pozwalający pogodzić gospodarowanie człowieka z występowaniem gatunków objętych ochroną. Pozyskiwanie akceptacji społecznej dla egzystowania zwierząt chronionych. Wpływ na retencjonowanie wody dzięki działalności bobrów.	art. 126 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.).	80	
13	Ochrona przyrody –ochrona krajobrazu	Uzgodnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko poprzez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu.	art. 13 ust. 3a; art. 16 ust. 7; art. 23 ust. 5; art. 30 ust. 3, art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.) w związku z art. 17 pkt. 6 lit. b tiret drugie; art. 53 ust. 4 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945, z późn. zm.), art. 60 ust. 1 w związku z art. 53 ust. 4 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945, z późn. zm.).	90

14	Ochrona przyrody – Natura 2000	Prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na obszar Natura 2000	Zapobieganie, ograniczenie, minimalizacja zagrożeń negatywnego oddziaływania planowanych przedsięwzięć na obszary Natura 2000. Zabezpieczenie utrzymania przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 we właściwym stanie.	art. 96, 97 i 98 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945, z późn. zm.)	90
15		Wydawanie zaświadczeń organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000	Zapobieganie negatywnemu wpływowi na obszary Natura 2000. Utrzymanie właściwego stanu oraz poprawa przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie dotyczącym obszarów Natura 2000.	Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2015/207 z dnia 20 stycznia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013; Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013	80
16		Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	Utrzymanie właściwego stanu oraz poprawa przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie dotyczącym obszarów Natura 2000.	art.28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.).	80
17		Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody	Zachowanie i poprawa ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, roślin i grzybów na terenach objętych ochroną prawną lub poza nimi. Działania ochronne to m.in. działania wynikające z ustanowionych planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów Natura 2000, planów ochrony i zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody, a w szczególności zadania z zakresy ochrony czynnej, ekspertyzy i monitoringu przyrodnicze, znakowanie granic, informowanie. Przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody oraz zachowanie siedlisk przyrodniczych a także siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa.	Art. 20 ust. 3, pkt. 4, art. 22 ust. 3, art. 28 ust. 10 pkt. 4, art. 29 ust. 8, pkt. 5, art. 60 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.)	80
18		Ochrona przyrody- Rezerwaty przyrody	Ustanawianie planów ochrony rezerwatu przyrody	Ochrona przyrody czynna lub ścisła najbardziej cennych elementów przyrodniczych. Ochrona i zachowanie bioróżnorodności. Ochrona i zachowanie celów i przedmiotów ochrony w danym rezerwacie. Edukacja ekologiczna, kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa.	art.19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.).
19		Wydawanie zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w rezerwach przyrody	Zapewnienie trwałości ochrony elementów podlegających ochronie w rezerwacie. Nadzór nad spełnieniem zakazów i utrzymanie przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 we właściwym stanie lub poprawienie przedmiotów ochrony.	art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.).	90

6. CELE i ZADANIA ŚRODOWISKOWE

Cele i zadania środowiskowe są spójne z polityką środowiskową Regionalnej Dyrekcji i odnoszą się do znaczących aspektów środowiskowych oraz wynikają z działalności statutowej Urzędu. Realizowane w RDOŚ w Białymstoku cele i zadania są oparte na planie działalności (w którym wskazane są mierniki dla poszczególnych celów) i powiązane z budżetem zadaniowym. Cele i najważniejsze zadania służące realizacji celów zostały wyszczególnione w oparciu o cele strategiczne RDOŚ w Białymstoku wypływające z misji i wizji RDOŚ w Białymstoku takie jak: zapewnienie zrównoważonego rozwoju województwa podlaskiego z zachowaniem walorów przyrodniczych oraz zachowanie walorów przyrodniczych na terenach cennych przyrodniczo.

Foto RDOŚ Białystok

Tabela nr 5 Roczne cele odnoszące się do znaczących aspektów środowiskowych

Lp.	Cele	Zadania	Znaczące aspekty środowiskowe
1.	Zapewnienie zachowania wartości przyrodniczych województwa podlaskiego poprzez efektywne orzekanie	Zapewnienie społeczeństwu dostępu do informacji o środowisku Zapobieganie zagrożeniom w środowisku, usuwanie ich skutków oraz ustalanie warunków korzystania ze środowiska Zapewnienie ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz podtrzymanie różnorodności biologicznej Efektywne orzekanie dla zapewnienia zachowania wartości przyrodniczych terenów cennych pod względem przyrodniczym oraz ochrona fauny i flory Zadośćuczynienie poniesionym szkodom spowodowanym przez gatunki objęte ochroną	-Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie oraz informacji publicznej -Prowadzenie postępowań w związku ze zgłoszeniem wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku -Wydawanie decyzji uzgadniającej działania naprawcze i/lub zapobiegawcze na wniosek -Wydawanie decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań naprawczych i zapobiegawczych -Wydawanie zezwoleń na podejmowanie czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową -Wydawanie zezwoleń na wykonywanie czynności zabronione w strefach ochrony dotyczących zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną -Prowadzenie postępowań związanych z przyjmowaniem zgłoszeń i/lub wydawaniem decyzji o warunkach przeprowadzenia działań, o których mowa w art. 118, 118a i 118b ustawy o ochronie przyrody -Przeprowadzenie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy o ochronie przyrody -Prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na obszar Natura 2000 -Wydawanie zaświadczeń organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 -Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 -Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody -Ustanawianie planów ochrony rezerwatu przyrody -Wydawanie zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w rezerwatach przyrody -Uzgardnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego
2	Kształtowanie polityki przestrzennej i ustalenie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięć gwarantujące zrównoważony rozwój z zachowaniem walorów przyrodniczych	Wydawanie decyzji, uzgodnień i opinii w procedurze ocen oddziaływania na środowisko oraz strategicznych ocen oddziaływania na środowisko	-Opiniowanie w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach -Uzgodnienia w ramach postępowań związanych z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach -Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach -Uzgardnianie i opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
3	Efektywne zarządzanie projektami finansowanymi ze środków zewnętrznych krajowych zgodnie z założonym harmonogramem	Realizacja projektów -„Światowy Dzień Ochrony Środowiska, Podlasie 2018”; -„Ochrona przyrody na terenie województwa podlaskiego w roku 2018” – w tym zakup samochodu terenowego oraz wykonanie ekspertyz dotyczących określenia wielkości szkód wyrządzonych przez żubry w uprawach rolnych w obrębie Puszczy Knyszyńskiej i Białowieskiej. - „Ochrona czynna cennych siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 Czerwonny Bór PLH 200018”	-Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody -Przeprowadzenie postępowań dotyczących oględzin i szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną na podstawie art. 126 ustawy o ochronie przyrody

Z uwagi na fakt, że plan działalności jednostki jest opracowywany w cyklu rocznym, najważniejsze cele odnoszą się do tego okresu planowania. Efektywność działalności środowiskowej badana jest poprzez mierniki wykonania planu działalności.

Najważniejsze cele zrealizowane w roku 2018

Tabela nr 6 Przedstawiająca cele, zadania, mierniki na koniec 2018 roku.

Lp.	Cele	Zadania	Mierniki określające stopień realizacji celu	Planowana wartość do osiągnięcia na koniec 2018 r.	Efekt środowisko wy działań zrealizowanych w 2018 r.	Komentarz
1.	Zapewnienie zachowania wartości przyrodniczych województwa podlaskiego poprzez efektywne orzekanie	Zapewnienie społeczeństwu dostępu do informacji o środowisku Zapobieganie zagrożeniom w środowisku, usuwanie ich skutków oraz ustalanie warunków korzystania ze środowiska Zapewnienie ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz podtrzymanie różnorodności biologicznej Efektywne orzekanie dla zapewnienia zachowania wartości przyrodniczych terenów cennych pod względem przyrodniczym oraz ochrona fauny i flory Zadośćuczynienie poniesionym szkodom spowodowanym przez gatunki objęte ochroną	Liczba zakończonych spraw w danym roku/liczba spraw wpływających w danym roku	5175/5175	5274/5291	Cel został zrealizowany w stopniu wyższym niż planowano, ze względu na zwiększoną liczbę wniosków złożonych przez osoby fizyczne i prawne. Osiągnięty cel przyczynił się do zachowania wartości przyrodniczych województwa podlaskiego
2.	Kształtowanie polityki przestrzennej i ustalenie środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięć gwarantujące zrównoważony rozwój z zachowaniem walorów przyrodniczych	Wydawanie decyzji, uzgodnień i opinii w procedurze ocen oddziaływania na środowisko oraz strategicznych ocen oddziaływania na środowisko	Liczba wydanych rozstrzygnięć w procedurze OOS	1070	1072	Cel został zrealizowany w 100,20%. Efektem realizacji miernika było zapewnienie zrównoważonego rozwoju z zachowaniem walorów przyrodniczych. Osiągnięty cel pozwolił na zapobieganie, ograniczenie, minimalizację zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa – informowanie społeczeństwa o potencjalnym zagrożeniach dla środowiska oraz życia i zdrowia ludzi. Kształtowanie postaw pro-środowiskowych.
			Liczba wydanych rozstrzygnięć w procedurze SOOS	380	374	Cel został zrealizowany w 98% Efektem realizacji miernika było zapewnienie zrównoważonego rozwoju z zachowaniem walorów przyrodniczych. Osiągnięty cel pozwolił na zapobieganie, ograniczenie, minimalizację zagrożeń negatywnego oddziaływania na środowisko po przez wpływ na kształtowanie polityki regionalnej w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody i krajobrazu w odniesieniu do wszystkich komponentów środowiska.

3.	Efektywne zarządzanie projektami finansowanymi ze środków zewnętrznych krajowych zgodnie z założonym harmonogramem	Realizacja projektów - „Światowy Dzień Ochrony Środowiska, Podlasie 2018”; - „Ochrona przyrody na terenie województwa podlaskiego w roku 2018” – w tym zakup samochodu terenowego oraz wykonanie ekspertyz dotyczących określenia wielkości szkód wyrządzonych przez żubry w uprawach rolnych w obrębie Puszczy Knyszyńskiej i Białowieskiej. - „Ochrona czynna cennych siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 Czerwony Bór PLH 200018”	Liczba przedsięwzięć zrealizowanych w danym roku w ramach projektów /liczba realizowanych przedsięwzięć w danym roku w ramach projektów	3/6	3/6	Miernik realizacji celu osiągnął zamierzony poziom. Właściwa realizacja zadań przyjętych w harmonogramie projektów pozwoliła na realizację tychże projektów zgodnie z założonym harmonogramem. Osiągnięty cel pozwolił na: <ul style="list-style-type: none"> • budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa – informowanie społeczeństwa o potencjalnym zagrożeniach dla środowiska oraz życia i zdrowia ludzi, kształtowanie postaw pro-środowiskowych; • wsparcie systemu ochrony przyrody.
----	--	--	---	-----	-----	---

Zdecydowana większość celów wyznaczonych na rok 2018 została osiągnięta na zamierzonym poziomie. Wartości mierników zostały zaplanowane biorąc pod uwagę wartości z roku poprzedniego. Należy jednak podkreślić, że urząd nie ma wpływu na liczbę wpływających spraw i wniosków.

5. Cele do realizacji w roku 2019

Tabela nr 7 przedstawiająca cele, zadania, mierniki, planowane wartości do osiągnięcia na koniec 2019 roku.

L.p.	Cele	Najważniejsze zadania służące realizacji celu	Mierniki określające stopień realizacji celu		
			Nazwa	Planowana wartość do osiągnięcia na koniec 2019 r.	
1.	Zapewnienie zachowania wartości przyrodniczych województwa podlaskiego poprzez efektywne orzekanie	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie społeczeństwu dostępu do informacji o środowisku • Zapobieganie zagrożeniom w środowisku, usuwanie ich skutków oraz ustalanie warunków korzystania ze środowiska • Zapewnienie ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz podtrzymanie różnorodności biologicznej • Efektywne orzekanie dla zapewnienia zachowania wartości przyrodniczych terenów cennych pod względem przyrodniczym oraz ochrona fauny i flory • Zadośćuczynienie poniesionym szkodom spowodowanym przez gatunki objęte ochroną 	Liczba zakończonych spraw w danym roku /liczba spraw wpływających w danym roku	5180/5180	
2.	Kształtowanie polityki przestrzennej i ustalenie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięć gwarantujących zrównoważony rozwój z zachowaniem walorów przyrodniczych	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach • Prowadzenie postępowań mających na celu. wydanie postanowień uzgadniających warunki realizacji przedsięwzięcia • Prowadzenie postępowań mających na celu wydanie opinii o potrzebie (lub jej braku) przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko • Prowadzenie innych postępowań z zakresu OOŚ 	Liczba wydanych rozstrzygnięć w procedurze OOŚ	1090	
		<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie postępowań mających na celu wydanie uzgodnienia stopnia i zakresu szczegółowości prognozy o oddziaływaniu na środowisko. • Prowadzenie postępowań mających na celu wydanie opinii i uzgodnień do projektów strategii, planów, programów oraz innych dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko • Prowadzenie innych postępowań z zakresu SOOŚ 	Liczba wydanych rozstrzygnięć w procedurze SOOŚ	381	
3.	Efektywne zarządzanie projektami finansowanymi ze środków zewnętrznych krajowych i UE zgodnie z założonym harmonogramem	<ul style="list-style-type: none"> • Złożenie wniosków i ich akceptacja przez instytucje dofinansowujące zakończone podpisaniem umowy • Złożenie wniosku o zapewnienie finansowania lub rezerwę celową • Wyłonienie wykonawców i zlecenie realizacji zadania potwierdzone podpisaniem protokołu odbioru 	1. Ochrona czynna cennych siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 Czerwony Bór PLH 200018 2. W ramach POIS: Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych 3. W ramach POIS: Ochrona siedlisk i gatunków terenów	Liczba przedsięwzięć zrealizowanych w ramach projektów /liczba realizowanych przedsięwzięć w danym roku w ramach projektów	0/3

		<ul style="list-style-type: none"> Rozliczenie pod względem finansowym i merytorycznym (sporządzenie sprawozdań z realizacji)	nieleśnych zależnych od wód		
--	--	--	-----------------------------	--	--

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz opisanymi procesami powyższym zadaniom przypisano odpowiednie stanowiska pracy oraz zapewniono środki finansowe na ich realizację. Realizacja zadań i osiąganie celów jest nadzorowane zgodnie z procedurami obowiązującymi w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku.

7. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI ŚRODOWISKOWEJ

7.1 Zobowiązania dotyczące zgodności z wymaganiami prawnymi.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku spełnia wymagania prawne związane z jej aspektami środowiskowymi.

Wykazanie zgodności z prawem w odniesieniu do bezpośrednich aspektów środowiskowych:

- prowadzenie ewidencji odpadów,
- przekazywanie odpadów niebezpiecznych (np. sprzętu elektronicznego i elektrycznego) do utylizacji, wyspecjalizowanej firmie, zgodnie z kartami przekazania odpadów;
- monitorowanie emisji do atmosfery: spalin z samochodów służbowych oraz wprowadzanych do powietrza substancji z klimatyzatorów poprzez sporządzanie corocznych sprawozdań w zakresie korzystania ze środowiska do Urzędu Marszałkowskiego oraz do systemu KOBIZE.
- realizacja działań ochronnych wynikających z przyrodniczych dokumentów planistycznych - odbywa się w oparciu o przestrzeganie przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody.

Wykazanie zgodności z prawem w odniesieniu do pośrednich aspektów środowiskowych:

Wszystkie aspekty środowiskowe pośrednie zidentyfikowane w RDOŚ w Białymstoku powiązane są z procesami merytorycznymi, które są realizowane w organizacji i wynikają z ustawowych zadań RDOŚ. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska jest urzędem administracji rządowej niezespółonej powołanej na mocy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, z późn. zm.) a wykonywane przez nią zadania muszą wykazywać zgodność z wymogami prawnymi. W tym celu w jednostce jest wdrożona kontrola zarządcza, która stanowi ogół działań podejmowanych przez kierownictwo dla zapewnienia realizacji celów i zadań **w sposób zgodny z prawem**, efektywny, oszczędny i terminowy. Co roku organizacja ma obowiązek przekładania do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska **Oświadczenia o stanie kontroli zarządczej Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku** – w którym Regionalny Dyrektor oświadcza, iż działania podejmowane dla zapewnienia celów i zadań są zgodne z prawem. (w tym m.in. oświadcza zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, wiarygodność sprawozdań). Ponadto w celu zapewnienia ciągłej zgodności działań podejmowanych przez RDOŚ z wymaganiami prawnymi i innymi wymaganiami dotyczącymi środowiska, przeprowadzany jest min. raz w roku przegląd zarządzania SZŚ, który ma na celu potwierdzenie skuteczności jego działania i skorygowanie ewentualnych nieprawidłowości. W ramach przeglądu SZŚ następuje całościowa ocena zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska obowiązującymi w RDOŚ. Przeprowadzane są również minimum raz w roku wewnętrzne audyty środowiskowe będące również audytami zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi dotyczącymi środowiska. W celu zapewnienia sprawnego i zgodnego z przepisami prawa działania Regionalnej Dyrekcji pracownicy mają stały dostęp do różnych źródeł informacji i do mających zastosowanie wymagań prawnych, m.in.: Systemu Informacji Prawnej - Lex, z bazy orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego, z doradztwa radcy prawnego. Najważniejsze zmiany przepisów prawnych i ich interpretacje omawiane są także na naradach dyrekcji z naczelnikami wydziałów, których obowiązkiem jest następnie przekazanie tych informacji podległym pracownikom.

7.2 Główne wskaźniki efektywności środowiskowej

Najistotniejszy wpływ na środowisko RDOŚ w Białymstoku jest wpływem pośrednim związanym z realizacją ustawowych zadań przypisanych Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Białymstoku. W RDOŚ w Białymstoku bezpośrednie aspekty środowiskowe nie zostały uznane za znaczące. Mają one głównie charakter administracyjno-biurowy i z żadnym z bezpośrednich aspektów nie wiąże się znaczący wpływ na środowisko. Wniosek ten jest wynikiem szczegółowej analizy głównych wskaźników efektywności środowiskowej podanych w załączniku IV rozporządzenia EMAS przeprowadzonej przez RDOŚ w Białymstoku. Rolą tej analizy było stwierdzenie, które z przedstawionych głównych wskaźników w przedmiotowym załączniku mają znaczenie dla jej znaczących aspektów środowiskowych i wpływu na środowisko. Analizę tę przeprowadzono podczas przeglądu środowiskowego, pozwoliła ona na stwierdzenie, iż największe oddziaływanie na środowisko mają aspekty pośrednie, związane z realizacją ustawowych zadań przypisanych regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska, natomiast aspekty bezpośrednie mają zdecydowanie mniejsze oddziaływanie, m.in. ze względu na rodzaj organizacji, wielkość organizacji, wielkość zatrudnienia, brak możliwości zarządzania obiektami w których mieści się RDOŚ w Białymstoku (z uwagi na wynajmowane lokale). Mimo to wśród bezpośrednich aspektów środowiskowych monitoringiem i nadzorem objęto: emisje do powietrza związane z eksploatacją samochodów służbowych (roczne wielkości emisji dla wszystkich samochodów służbowych RDOŚ w Białymstoku w przeliczeniu na pracownika oraz ilość wytworzonych odpadów w RDOŚ w Mg (zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów). Poniżej przedstawiono uzasadnienie do braku możliwości stosowania głównych wskaźników w RDOŚ w Białymstoku.

Energia i woda

Ocena efektywności energetycznej i zużycia wody nie jest możliwa, z uwagi na brak w obecnej chwili technicznych możliwości pomiaru ww. mediów w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz wydziałach spraw terenowych. W RDOŚ w Białymstoku oraz w wydziałach spraw terenowych korzystanie z powierzchni biurowej odbywa się na podstawie umów użyczenia oraz umów najmu (rozliczanie w formie ryczałtu stosownie do zajmowanej powierzchni). W związku z tym administrowanie w zakresie energii elektrycznej, wody oraz odpadów komunalnych powierzono zarządcy nieruchomości.

Material

Ocena efektywności wykorzystania materiałów, w tym papieru, poprzez analizę porównawczą przepływu masy używanych materiałów w poszczególnych latach jest niecelowa. Wykorzystanie materiałów uzależnione jest od aktywności naszych klientów i rodzaju prowadzonych spraw, a urząd ma niewielki wpływ na ilość zużytych materiałów. Bezwzględna wartość w postaci masy zużytych materiałów nie stanowi o efektywności w tym obszarze. Budują ją natomiast wdrożone dobre praktyki stosowane w ramach *Zielonej administracji* oraz wdrażanie najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego zawartych w dokumencie referencyjnym dot. Administracji. Istotne znaczenie ma wprowadzony przez RDOŚ w Białymstoku system Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją (EZD) jak również korzystanie z platformy ePUAP-u (Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej).

Odpady

Administrowanie odpadami komunalnymi, które powstają w RDOŚ w Białymstoku i jego wydziałach spraw terenowych w Łomży i w Suwałkach powierzono zarządcy nieruchomości. Odpady komunalne podlegają segregacji zgodnie z wymaganiami prawa miejscowego.

Możliwy jest tylko monitoring powstających w RDOŚ odpadów na podstawie kart ewidencji i kart przekazania odpadów zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów za lata 2013-2018 prowadzonej przez organizację wynika:

Rok 2013

- ilość odpadów wielkogabarytowych (kod odpadu 20 03 07): **0,23 Mg**
- ilość zużytych urządzeń zawierających niebezpieczne elementy (kod odpadu 16 02 13): **0,027 Mg**
- ilość zużytych urządzeń (kod odpadu 16 02 14): **0,220 Mg**

Rok 2014

- ilość odpadów wielkogabarytowych (kod odpadu 20 03 07): **0,380 Mg**
- ilość zużytych urządzeń zawierających niebezpieczne elementy (kod odpadu 16 02 13*/ 16 02 13): **0,0196 Mg**
- ilość zużytych urządzeń (kod odpadu 16 02 14): **0,160 Mg**
- odpadowy toner drukarski (kod odpadu 08 03 18): **0,013 Mg**

Rok 2015

- ilość odpadów wielkogabarytowych (kod odpadu 20 03 07): **0,255 Mg**
- ilość zużytych urządzeń zawierających niebezpieczne elementy (kod odpadu 16 02 13*/ 16 02 13): **0,090 Mg**
- ilość zużytych urządzeń (kod odpadu 16 02 14): **0,055 Mg**
- odpadowy toner drukarski (kod odpadu 08 03 18): **0,011 Mg**
- odpadowy toner drukarski zawierający substancje niebezpieczne (kod odpadu 08 03 17): **0,022 Mg**
- inne baterie i akumulatory (kod odpadu 16 06 05): **0,001 Mg**
- akumulatory do samochodów służbowych – **3 szt.**

Rok 2016

- ilość odpadów wielkogabarytowych (kod odpadu 20 03 07): **0,017 Mg**
- ilość zużytych urządzeń zawierających niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12 (kod odpadu 16 02 13*): **0,020 Mg**
- ilość zużytych urządzeń innych niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 (kod odpadu 16 02 14): **0,031 Mg**
- ilość elementów usuniętych z zużytych urządzeń innych niż wymienione w 16 02 15 (kod odpadu 16 02 16): **0,025Mg**
- baterie alkaliczne (z wyłączeniem 16 06 03), (kod odpadu 16 06 04): **0,002 Mg**
- akumulator do samochodu służbowego – **1 szt.**

Rok 2017

- ilość odpadów wielkogabarytowych (kod odpadu 20 03 07): **0,340 Mg**
- ilość zużytych urządzeń zawierających niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12 (kod odpadu 16 02 13*): **0,280 Mg**
- ilość zużytych urządzeń innych niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 (kod odpadu 16 02 14): **0,120 Mg**
- ilość elementów usuniętych z zużytych urządzeń innych niż wymienione w 16 02 15 (kod odpadu 16 02 16): **0,0575 Mg**
- papier i tektura (20 01 01) – **0,002 Mg**

Rok 2018

- ilość odpadów wielkogabarytowych (kod odpadu 20 03 07): **0,150 Mg**
- ilość zużytych urządzeń zawierających niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12 (kod odpadu 16 02 13*): **0,100 Mg**
- ilość zużytych urządzeń innych niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 (kod odpadu 16 02 14): **0,070 Mg**
- ilość elementów usuniętych z zużytych urządzeń innych niż wymienione w 16 02 15 (kod odpadu 16 02 16): **0,012Mg**

Wymienione wyżej odpady są przekazywane przez nasz Urząd certyfikowanej firmie wyspecjalizowanej

w gospodarowaniu odpadami. Wydziały spraw terenowych przekazują odpady do siedziby głównej RDOŚ w Białymstoku. Odpady przekazywane są do utylizacji zbiorczo ze wszystkich obiektów RDOŚ w Białymstoku, a ich odbiór przez uprawniony podmiot jest potwierdzany kartami przekazania odpadów.

Tabela nr 8 Ilość odpadów niebezpiecznych przypadających na jednego pracownika w latach 2013-2018 (zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów)

Rok	Ilość odpadów niebezpiecznych w Mg A	Ilość pracowników B	Wskaźnik (Mg/ 1 osobę) R=A/B	Kod odpadu
2013	0,027	51	0,0005	16 02 13
2014	0,0196	48	0,0004	16 02 13
2015	0,090 0,022	48	0,0023	16 02 13 08 03 17
2016	0,020	49	0,0004	16 02 13
2017	0,280	51	0,0054	16 02 13
2018	0,100	55	0,0018	16 02 13

Tabela nr 9 Ilość wszystkich wytworzonych odpadów w RDOŚ w Mg w przeliczeniu na pracownika w latach 2013-2018 (zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów).

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018
A	zużycie w Mg	0,477	0,5726	0,434	0,095	0,7995	0,332
B	ilość pracowników	51	48	48	49	51	55
R=A/B	Wskaźnik (Mg/ 1 osobę)	0,00935	0,11929	0,00904	0,0019	0,01567	0,00604

Ilość wytworzonych odpadów w RDOŚ w MG (zgodnie z kartami ewidencji i kartami przekazania odpadów) w przeliczeniu na pracownika w poszczególnych latach ma różne wartości (bez stałej tendencji zmniejszenia ilości wytworzonych odpadów). Widoczny wzrost ilości odpadów w 2017 r. do 2016 roku spowodowany był przeprowadzoną likwidacją zużytych lub zbędnych składników majątku Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Wynika to z coraz większej ilości spraw wpływających do Urzędu, które wymagają załatwienia – co jest ściśle związane z większym wykorzystaniem takich urządzeń jak: komputery, drukarki, kserokopiarki a tym samym tonery i papier. Z kolei spadek ilości wytworzonych odpadów przez RDOŚ w 2018 r. wynika z przeprowadzonej w poprzednim roku większej likwidacji składników majątku, co wiązało się z wymianą sprzętu na nowy. Dlatego możemy przewidywać, że w 2019 roku ilość wytworzonych odpadów także nie będzie duża.

RDOŚ w Białymstoku realizuje zapewnienie pełnej segregacji wszystkich powstających odpadów w naszej organizacji co jest zgodne z wymogami prawnymi dotyczącymi odpadów komunalnych oraz z zasadami funkcjonującej w RDOŚ w Białymstoku *zielonej administracji* jak również z możliwymi do stosowania najlepszymi praktykami zarządzania środowiskowego zawartymi w dokumencie referencyjnym dot. administracji.

Emisje

W przypadku emisji - RDOŚ w Białymstoku ma możliwość prowadzenia monitoringu emisji do powietrza wynikających z użytkowania samochodów służbowych.

Tabela nr 10. Roczne wielkości emisji dla wszystkich samochodów służbowych RDOŚ w Białymstoku w przeliczeniu na pracownika

Rodzaj emisji	CO	HC	HC+ NO _x	NO _x	PM
Rok 2013 [Mg/rok] A	0,157411	0,011369	0,158446	0,241979	0,007214
Ilość pracowników B	51	51	51	51	51
Wskaźnik [Mg/rok]/ Iosobę R=A/B	0,003086	0,000222	0,003106	0,004744	0,000141
Redukcja wielkości emisji w roku 2014 w stosunku do roku 2013					
Rok 2014 [Mg/rok] A	0,067218	0,003162	0,021113	0,01679	0,001043
Ilość pracowników B	48	48	48	48	48
Wskaźnik [Mg/rok]/ Iosobę R=A/B	0,001400	0,000065	0,00043985	0,000349	0,000021
Redukcja wielkości emisji w roku 2014 w stosunku do roku 2013	43%	28%	13%	7%	14%
Rok 2015 [Mg/rok] A	0,083416	0,005457	0,024879	0,016198	0,001549
Ilość pracowników B	48	48	48	48	48
Wskaźnik [Mg/rok]/ Iosobę R=A/B	0,001738	0,000114	0,000518	0,000337	0,000032
Redukcja wielkości emisji w roku 2015 w stosunku do roku 2014	124 %	173 %	14 %	6 %	20 %
Rok 2016 [Mg/rok] A	0,095461	0,007293	0,010215	0,013943	0,000449
Ilość pracowników B	49	49	49	49	49
Wskaźnik [Mg/rok]/ Iosobę R=A/B	0,001948	0,000149	0,000208	0,000285	0,000009
Redukcja wielkości emisji w roku 2016 w stosunku do roku 2015	114 %	133 %	41 %	86 %	29 %
Rok 2017 [Mg/rok] A	0,082483	0,008161	0,011816	0,013462	0,000296
Ilość pracowników B	51	51	51	51	51
Wskaźnik [Mg/rok]/ Iosobę R=A/B	0,001617	0,000160	0,000231	0,000263	0,000005
Redukcja wielkości emisji	86 %	111 %	115 %	96 %	65 %

w roku 2017 w stosunku do roku 2016					
Rok 2018 [Mg/rok] A	0,076808	0,007677	0,014896	0,014847	0,000603
Ilość pracowników B	55	55	55	55	55
Wskaźnik [Mg/rok]/ Iosobę R=A/B	0,001397	0,000140	0,000271	0,000270	0,000011
Redukcja wielkości emisji w roku 2018 w stosunku do roku 2017	93%	94%	126%	110%	204%

(źródło: Normy Euro /Euro 3, Euro 4 benz, Euro 4 ON, Euro 5, Euro 6/)

Tabela nr 11. Roczne zużycie paliwa przypadające na jednego pracownika RDOŚ w Białymstoku w litrach (l)

Dane wejściowe		2016	2017	2018
		A	A	A
Rodzaj paliwa	Pb	3862,22 l	2926,09 l	3823,10 l
	ON	2949,32 l	3693,63 l	4574,77 l
	LPG	2314,28 l	1841,29 l	612,14 l
Liczba pracowników B		49	51	55
R=A/B	Pb	78,82 l	57,37 l	69,51 l
	ON	60,19 l	72,42 l	83,17 l
	LPG	47,23 l	36,10 l	11,12 l

RDOŚ w Białymstoku dostosowując się do zmiany załącznika IV Rozporządzenia EMAS w swojej deklaracji zastosował wskaźnik efektywności środowiskowej obejmujący roczne wielkości emisji wszystkich samochodów służbowych w RDOŚ w Białymstoku w odniesieniu do emisji dla CO₂, SO₂, NO_x i PM w kg/rok w przeliczeniu na jednego pracownika. Obliczenia wykonano na podstawie wskaźników GEMIS (Globales Emissions – Modell Integrierter Systeme) – co przedstawiają poniższe tabele.

Tabela nr 12 Wartość wskaźnika efektywności środowiskowej- emisja SO₂, NO_x, pył, CO₂, CH₄, N₂O, ekwiwalent CO₂ w kg/rok w przeliczeniu na jednego pracownika RDOŚ w Białymstoku

Dane wejściowe	Rodzaj emisji	Rodzaj paliwa	Ilość	2016	2017	2018	
Gazy szkodliwe (A)	SO ₂	Pb	Kg SO ₂	4,634	3,511	4,587	
		ON	Kg SO ₂	3,539	4,432	5,489	
		LPG	Kg SO ₂	0,187	0,149	0,049	
	NO _x	Pb	Kg NO _x	5,793	4,389	5,734	
		ON	Kg NO _x	13,271	16,621	20,586	
		LPG	Kg NO _x	0,356	0,283	0,094	
	Pył	Pb	Kg pyłu	0,811	0,614	0,802	
		ON	Kg pyłu	0,648	0,812	1,006	
		LPG	Kg pyłu	0,037	0,029	0,009	
Gazy cieplarniane (A)	CO ₂	Pb	Kg CO ₂	10223,296	7745,360	10119,745	
		ON	Kg CO ₂	8432,105	10560,088	13079,267	
		LPG	Kg CO ₂	631,798	502,672	167,114	
	CH ₄	Pb	Kg CH ₄	3,089	2,340	3,058	
		ON	Kg CH ₄	4,129	5,171	6,404	
		LPG	Kg CH ₄	0,208	0,165	0,055	
	N ₂ O	Pb	Kg N ₂ O	0,386	0,292	0,382	
		ON	Kg N ₂ O	0,855	1,071	1,326	
		LPG	Kg N ₂ O	0,0046	0,0036	0,0012	
	Ekwiwalent CO ₂	Pb	Ekw. CO ₂	10412,545	7888,738	10307,077	
		ON	Ekw. CO ₂	8777,176	10992,242	13614,515	
		LPG	Ekw. CO ₂	641,055	510,037	169,562	
R=A/B	SO ₂	Pb		0,094	0,068	0,083	
		ON		0,072	0,086	0,099	
		LPG		0,003	0,002	0,0009	
	NO _x	Pb		0,118	0,086	0,104	
		ON		0,270	0,325	0,374	
		LPG		0,007	0,005	0,001	
	Pył	Pb		0,016	0,012	0,014	
		ON		0,013	0,015	0,018	
		LPG		0,0007	0,0005	0,0001	
	CO ₂	Pb		208,638	151,869	183,995	
		ON		172,083	207,060	237,804	
		LPG		12,893	9,856	3,038	
	CH ₄	Pb		0,063	0,045	0,055	
		ON		0,084	0,101	0,116	
		LPG		0,004	0,003	0,001	
	N ₂ O	Pb		0,007	0,005	0,006	
		ON		0,017	0,021	0,024	
		LPG		0,00009	0,00007	0,00002	
	Ekwiwalent CO ₂	Pb		212,50	154,681	187,401	
		ON		179,126	215,534	247,536	
		LPG		13,082	10	3,082	
	Liczba zatrudnionych osób (B)				49	51	55

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku na dzień 31.12.2018 r. posiadała 8 samochodów służbowych. Emisje związane z wprowadzaniem gazów (SO_2 , NO_2 , CO_2) i pyłów do powietrza z procesów spalania benzyny i oleju napędowego w silniku spalinowym jest tak mała, iż jednostka jest zwolniona z uiszczania opłat z tego tytułu. Wskaźniki emisji przedstawione w tabeli nr 10 wskazują że emisja $\text{HC}+\text{NO}_x$ oraz NO_x wzrosła nieznacznie oprócz PM , który to wskaźnik widoczny wzrost. Redukcje zanieczyszczeń emitowanych przez samochody służbowe w stosunku do poprzednich lat w przeliczeniu na jednego pracownika RDOŚ są zmienne na co wskazuje również tabela nr 11 i 12. Przyczyną tej zmienności są różne ilości samochodów będących na stanie RDOŚ w poszczególnych latach oraz różne normy spalania zależne od daty produkcji samochodu (nowe samochody nabywane w latach 2014 – 2018 mają emisję spalin Euro 5 i Euro 6, a starsze - Euro 3 i Euro 4). W roku 2018 zlikwidowano samochód, który miał normę Euro 4 co z pewnością przyczyniło się do obniżenia emisji szkodliwych substancji. W dyspozycji RDOŚ w Białymstoku pozostał jeszcze jeden pojazd o normie emisji spalin Euro 4. Pozostałe pojazdy spełniają wyższe normy (np. w 2018 r. zakupiono dwa pojazdy zgodne z normą Euro 6). RDOŚ dokonuje systematycznej wymiany samochodów na nowszy tabor o wyższych standardach emisji spalin, co uniemożliwia powstawanie cząstek stałych, sadzy oraz NO_x . Jest to bardzo istotne z uwagi na fakt, że ilość wyjazdów służbowych (związanych z wizjami terenowymi) systematycznie rośnie. Należy jednak podkreślić, iż stosowanie norm Euro 5 oraz Euro 6, mimo dużej ilości wyjazdów służbowych przyczynia się do obniżania wielkości emisji szkodliwych substancji w samochodach służbowych RDOŚ w Białymstoku w porównaniu do pojazdów posiadanych przez instytucję w ubiegłych latach.

W przypadku klimatyzatorów należy wskazać, że dotychczasowa ich eksploatacja nie wiązała się z powstaniem szkodliwych emisji do powietrza. RDOŚ w Białymstoku posiada 12 klimatyzatorów. W siedzibie RDOŚ w Białymstoku znajduje się 10 klimatyzatorów oraz 2 klimatyzatory w WST II w Łomży. W klimatyzatorach ilość czynnika chłodzącego nie przekracza ilości granicznych określonych w ustawie z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych, w związku z czym nie są wykonywane obowiązki nałożone w ustawie dla operatorów urządzeń, które te wartości przekraczają, w tym obowiązki sprawozdawcze. Przegląd klimatyzatorów w RDOŚ w Białymstoku przeprowadzany jest cyklicznie.

Użytkowanie gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej.

W zakresie użytkowania gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej - RDOŚ nie ma możliwości monitorowania tego wskaźnika z uwagi na fakt, iż tereny przyległe do budynków w których wynajmowane są lokale dla RDOŚ w Białymstoku, Łomży i w Suwałkach należą do zarządców poszczególnych budynków, którzy zarządzają przedmiotowymi terenami i to oni decydują np. jaka powierzchnia tego terenu jest przeznaczona pod parkingi, drogi dojazdowe, chodniki (jaka powierzchnia jest utwardzona i nieprzepuszczalna) a jaka powierzchnia jest przeznaczona np. pod tereny zielone. Ponieważ RDOŚ w Białymstoku nie ma możliwości dokonywania sprawozdawczości głównego wskaźnika jakim jest użytkowanie gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej - w celu wspierania różnorodności biologicznej Regionalna Dyrekcja opracowała własne wskaźniki (uwzględniające znaczące pośrednie aspekty środowiskowe) dla dwóch wybranych obszarów naszej działalności tj.:

- liczba obszarów Natura 2000 posiadająca plany zadań ochronnych (A) w stosunku do liczby obszarów Natura 2000 w województwie podlaskim (B) w latach 2009 – 2018 r.: A/B;
- liczba rezerwatów przyrody posiadających plany ochrony (A) w stosunku do ogólnej liczby rezerwatów przyrody w województwie podlaskim (B) w latach 2009 – 2018 r.: A/B

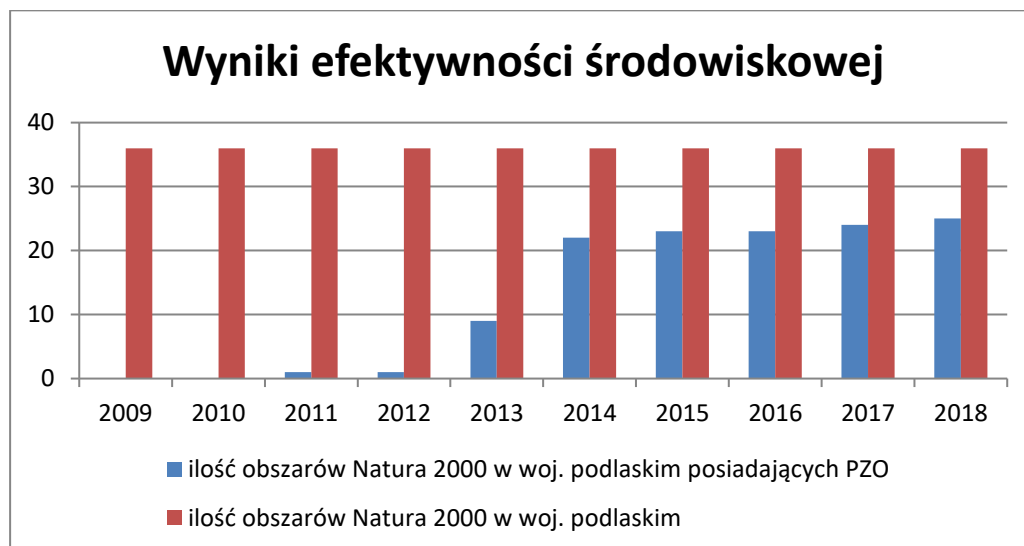

Tabela nr 13. Wartości wskaźnika efektywności środowiskowej A/B dla aspektów środowiskowych pośrednich (ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000)

Wskaźnik efektywności środowiskowej	Jednostka	Wartość wskaźnika A/B w poszczególnych latach									
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba obszarów Natura 2000 posiadających plany zadań ochronnych (PZO) (A) do liczby wszystkich obszarów Natura 2000 w województwie podlaskim (B)	szt.	0/36	0/36	1/36	1/36	9/36	22/36	23/36	23/36	24/36	25/36

Tabela nr 14. Wartości wskaźnika efektywności środowiskowej A/B dla aspektów środowiskowych pośrednich (ustanawianie planów ochrony rezerwatu przyrody)

Wskaźnik efektywności środowiskowej	Jednostka	Wartość wskaźnika A/B w poszczególnych latach									
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba rezerwatów przyrody posiadających plany ochrony rezerwatu przyrody (A) w stosunku do ogólnej liczby rezerwatów w województwie podlaskim (B)	szt.	33/93	33/93	33/93	33/93	33/93	40/93	40/93	49/93	51/93	51/93
R=A/B	szt.	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,43	0,43	0,52	0,54	0,54

Ryc.1 Efektywność w działaniach na rzecz tworzenia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000

Efekty działalności środowiskowej w zakresie przywrócenia lub utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków na przestrzeni lat 2009 – 2018 w RDOŚ w Białymstoku obrazują również zestawione w tabeli nr 10, opracowane i zatwierdzone do końca 2018 roku plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem kolejnych planów zadań ochronnych. Powyższe działania dowodzą sprawnej i skutecznej działalności na poziomie lokalnym, tj. obszarze województwa podlaskiego.

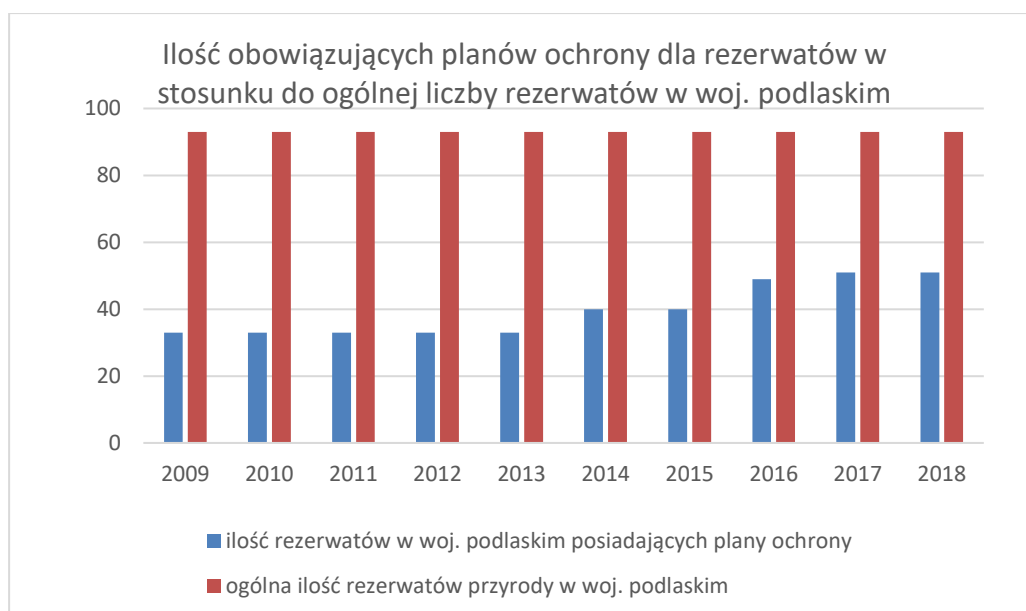

Tabela 15 Wykaz planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 (według stanu na dzień 30.04.2019 r.)

Lp.	Nazwa obszaru Natura 2000	Kod obszaru Natura 2000	Data wydania zarządzenia	Data zmiany zarządzenia	Adres publikacji zarządzenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego
1	Przełomowa Dolina Narwi	PLB200008	10.01.2011		DZ. U. Woj. Podl., 2011r. Nr 23 poz. 334
					Uwaga: Na mocy uchwały nr III/20/11 Sejmiku Woj. Podl. z dnia 10.01.2011r. ustanowiono plan ochrony dla Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi, który zawiera zakres Natura 2000
2	Murawy w Haćkach	PLH200015	11.01.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2013r. poz. 416
3	Schrony Brzeskiego Rejonu Umocnionego	PLH200014	22.08.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2013r. poz. 3243
4	Dolina Górnego Nurca	PLB200004	26.09.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2013r. poz. 3497
5	Ostoja w Dolinie Górnego Nurca	PLH200021	26.09.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2013r. poz. 3498
				05.12.2018	DZ. U. Woj. Podl., 2018r. poz. 4893
6	Dolina Górnej Rospudy	PLH200022	09.12.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2013r. poz. 4472
				08.09.2017	DZ. U. Woj. Podl., 2017r. poz. 3414
7	Ostoja Narwiańska	PLH200024	09.12.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2013r. poz. 4473
8	Bagno Wizna	PLB200005	18.12.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2013r. poz. 4631
				05.12.2018	DZ. U. Woj. Podl., 2018r. poz. 4892
9	Ostoja Augustowska	PLH200005	31.12.2013		DZ. U. Woj. Podl., 2014r. poz. 137
10	Jeleniewo	PLH200001	30.04.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014r. poz. 1771
				26.04.2016	DZ. U. Woj. Podl., 2016r. poz. 1991
				02.04.2019	Dz. U. Woj. Podl., 2019r.poz. 1910
11	Ostoja Suwalska	PLH200003	30.04.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014r. poz. 1772
				25.11.2016	DZ. U. Woj. Podl., 2016r. poz. 4395
12	Pojezierze Sejneńskie	PLH200007	13.05.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014r. poz. 1947
13	Czerwony Bór	PLH200018	13.05.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014r. poz. 1946
				09.01.2018	DZ. U. Woj. Podl., 2018r. poz. 217
14	Puszcza Knyszyńska	PLB200003	15.05.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014r. poz. 1967
15	Ostoja Knyszyńska	PLH200006	30.06.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014r. poz. 2431
16	Dolina Górnej Narwi	PLB200007	18.06.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014r. poz. 2338
17	Ostoja w Dolinie Górnej Narwi	PLH200010	18.06.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014r. poz. 2339
18	Sasanki w Kolimagach	PLH200025	31.10.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014r. poz. 3560
				18.01.2016	DZ. U. Woj. Podl., 2016r. poz. 273
19	Źródłiska Wzgórz Sokólskich	PLH200026	18.11.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014r. poz. 3839
				22.01.2019	Dz. U. Woj. Podl., 2019r. Poz. 569

20	Dolina Dolnej Narwi	PLB140014	23.04.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014r. poz. 1763
				10.02.2015	DZ. U. Woj. Podl., 2015r. poz. 480
				25.05.2016	DZ. U. Woj. Podl., 2016r. poz. 2300
21	Ostoja Nadbużańska	PLH140011	05.09.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014r. poz. 3132
22	Dolina Dolnego Bugu	PLB140001	05.09.2014		DZ. U. Woj. Podl., 2014r. poz. 3204
				02.08.2016	DZ. U. Woj. Podl., 2016r. poz. 3239
23	Puszcza Białowieska	PLC200004	06.11.2015		DZ. U. Woj. Podl., 2015r. poz. 3600
24	Dolina Szeszczy	PLH200016	04.10.2017		DZ. U. Woj. Podl., 2017r. poz. 3677
25	Torfowiska Gór Sudawskich	PLH200017	13.12.2018		DZ. U. Woj. Podl., 2018r. poz. 5121

Ryc. 2 Efektywność w działaniach na rzecz tworzenia planów ochrony dla rezerwatów

Pracownicy RDOŚ w Białymstoku uczestniczą w sporządzaniu planów ochrony dla rezerwatów przyrody na terenie naszego województwa (na terenie województwa podlaskiego istnieją 93 rezerваты przyrody). W roku 2014 sporządzono 7 planów ochrony rezerwatów dla rezerwatów: Budzisk, Jesionowe Góry, Krasne, Krzemienne Góry, Las Cieliczański, Starodrzew Szyndzielski, Woronicza. Pod koniec 2015 r. oraz w 2016 r. prowadzono prace nad utworzeniem kolejnych planów ochrony rezerwatów. W rezultacie utworzono 9 planów ochrony rezerwatów: Bagno Wizna I, Bagno Wizna II, Sokóle, Grąd Radziwiłłowski, Las Zwierzyniecki, Grabówka, Uroczysko Dzierzbia, Jezioro Wiejki, Witanowszczyzna. W 2017 r. plany ochrony otrzymały następane 2 rezerваты przyrody: Koryciny, Czaplina Bełda. Powyższe informacje wskazują efekty w zakresie ochrony przyrody poprzez objęcie planami ochrony coraz większej liczby rezerwatów.

Ponadto ocena aspektów bezpośrednich jest równie istotna i celowa co aspektów pośrednich. Dlatego też, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku deklaruje dokonywanie corocznego przeglądu wszystkich aspektów środowiskowych – pośrednich i bezpośrednich - w celu aktualizacji deklaracji środowiskowej. Komisja Europejska wydała dokument referencyjny, odnoszący się do działalności takiej jak realizowana w RDOŚ w Białymstoku, który obowiązuje od dnia 18 maja 2019 r. tj. *DECYZJA KOMISJI (UE) 2019/61 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora administracji publicznej na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) (Dz.U.U.E.L.2019.17.1)*. RDOŚ

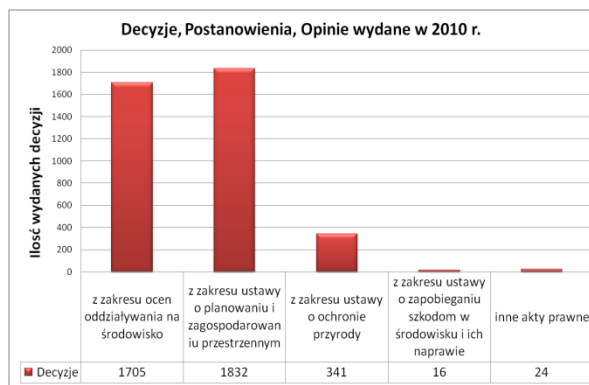
w Białymstoku – jako organizacja zarejestrowana w EMAS uwzględniła wskazany sektorowy dokument referencyjny na dwóch różnych poziomach:

1. podczas opracowywania i wdrażania ich systemu zarządzania środowiskowego w świetle wyników przeglądu środowiskowego,
2. podczas przygotowywania deklaracji środowiskowej.

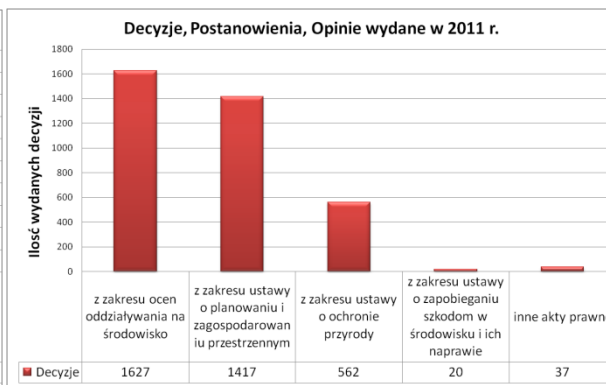
7.3 Efekty działalności środowiskowej związane z aspektami środowiskowymi pośrednimi

Pracownicy RDOŚ w Białymstoku wykonują swoje ustawowe zadania uczestnicząc w postępowaniach administracyjnych, zajmując stanowisko w sprawach związanych z ochroną środowiska, przyrody i szkodami w środowisku poprzez wydawanie m.in. decyzji, postanowień, uzgodnień i opinii.

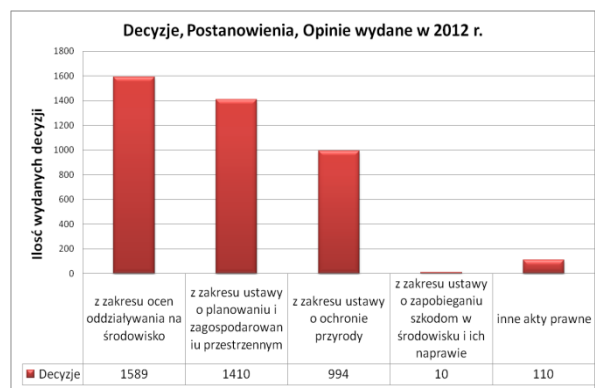
Efekty działalności środowiskowej RDOŚ w Białymstoku obrazują poniższe diagramy prezentujące sprawność działania Urzędu poprzez wydawanie decyzji, postanowień, opinii. Dane do poniższych diagramów zostały zaczerpnięte ze sprawozdań przekładanych przez RDOŚ w Białymstoku do Wojewody Podlaskiego.

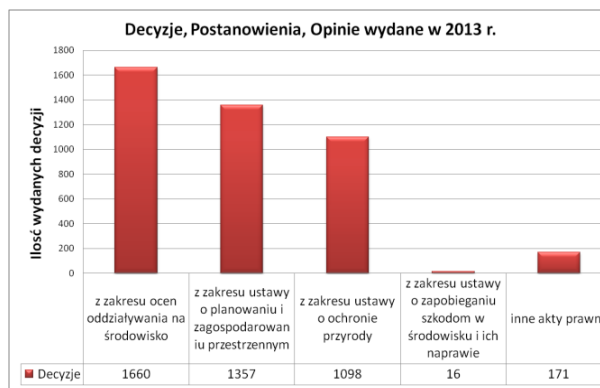
Ryc. 3 Ilość wydanych decyzji, postanowień, opinii w 2010 r.

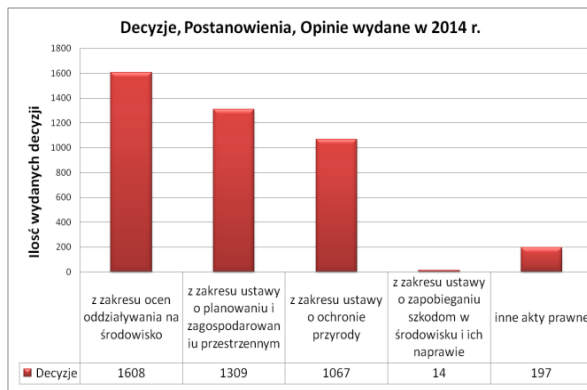
Ryc. 4 Ilość wydanych decyzji, postanowień, opinii w 2011 r.

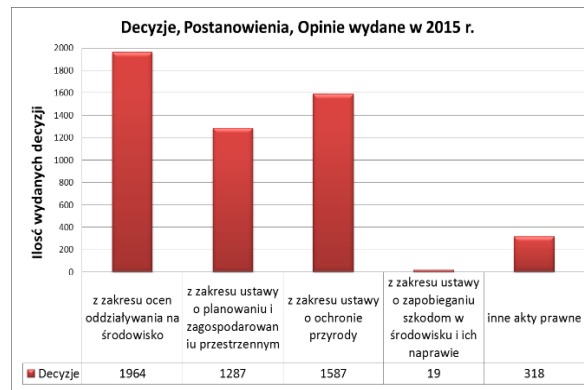
Ryc. 5 Ilość wydanych decyzji, postanowień, opinii w 2012 r.

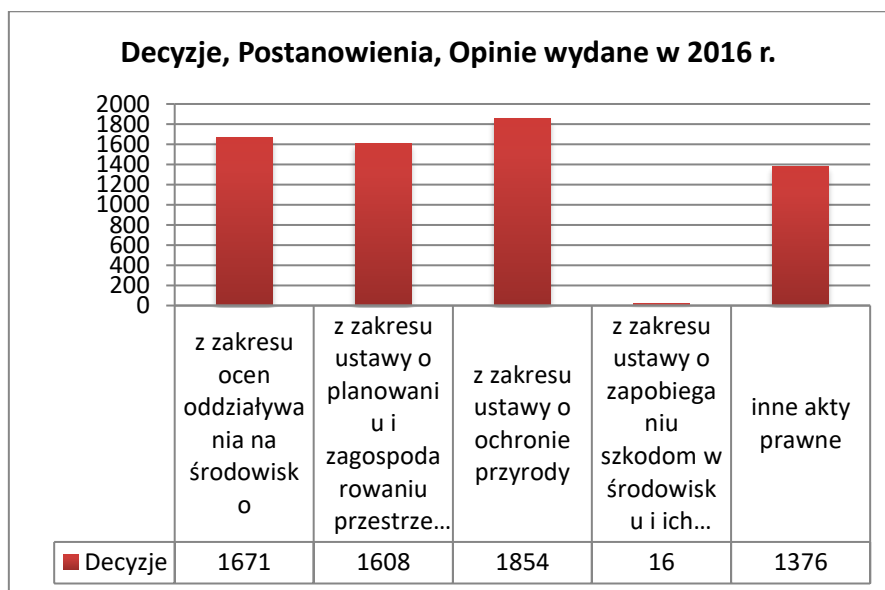
Ryc. 6 Ilość wydanych decyzji, postanowień, opinii w 2013 r.

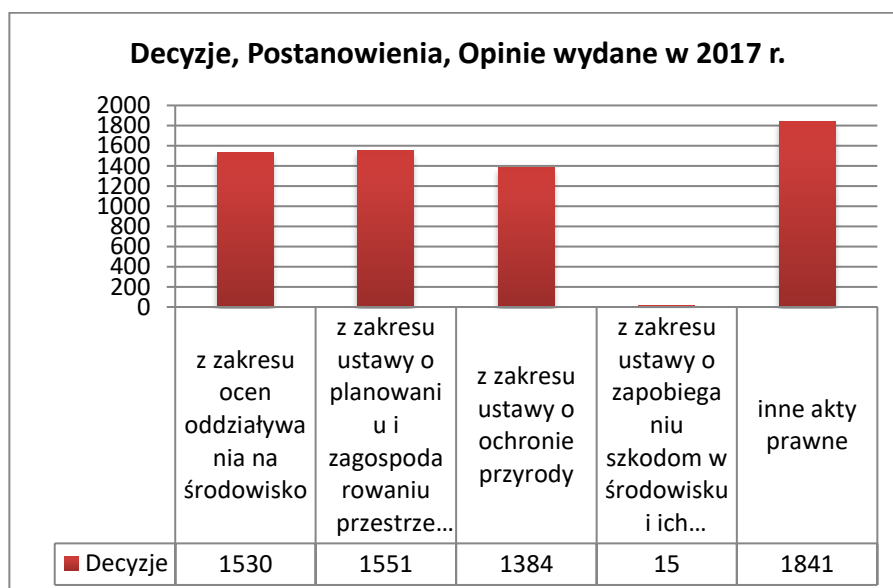
Ryc. 7 Ilość wydanych decyzji, postanowień, opinii w 2014 r.

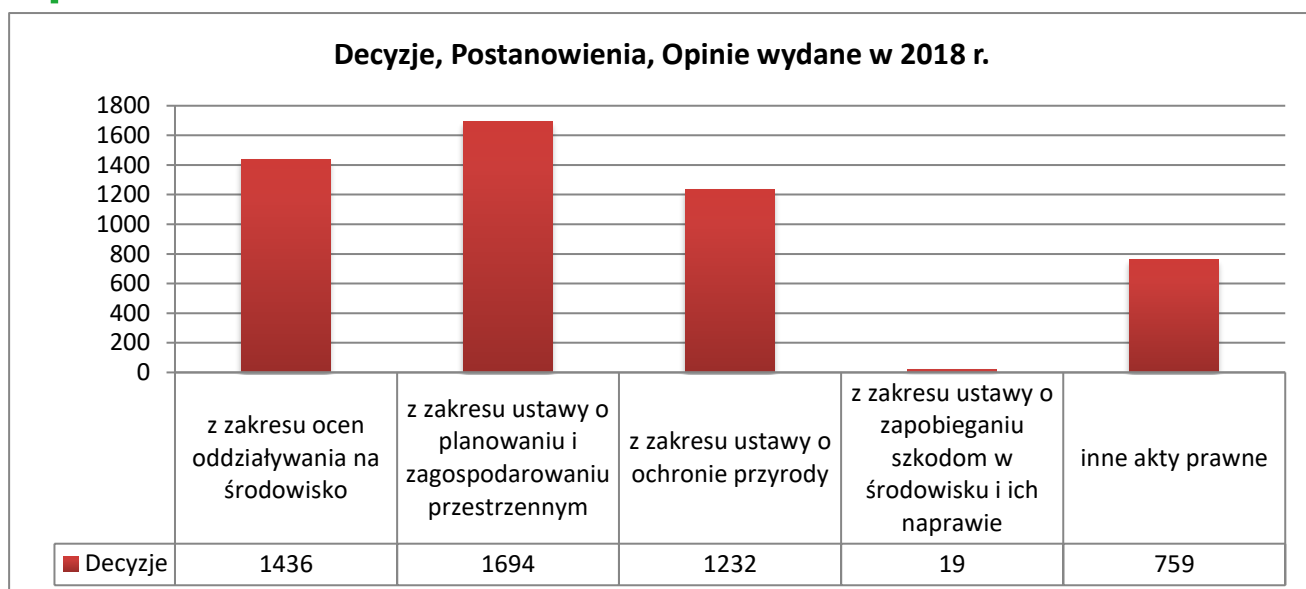
Ryc. 8 Ilość wydanych decyzji, postanowień, opinii w 2015 r.

Ryc. 9 Ilość wydanych decyzji, postanowień, opinii w 2016 r.

Ryc. 10 Ilość wydanych decyzji, postanowień, opinii w 2017 r.

Ryc. 11 Ilość wydanych decyzji, postanowień, opinii w 2018 r.

Liczba wniosków wpływających do Regionalnej Dyrekcji jest niezależna od urzędu. Sprawy są rozpatrywane i załatwiane w ustawowym terminie. Efektywność środowiskową wykazują tutaj rozstrzygnięcia wydawane przez Urząd określające środowiskowe uwarunkowania planowanych przedsięwzięć. Od początku powstania RDOŚ w Białymstoku liczba rozpatrywanych spraw w większości obszarów jest zmienna. W latach 2010-2017 ilość spraw załatwianych w Urzędzie sukcesywnie rosła. Od roku 2017 w związku z przejściem kompetencji w zakresie ustalania środowiskowych uwarunkowań realizacji inwestycji, dla których inwestorem jest jednostka samorządu terytorialnego, znacząco zwiększyła się liczba rozpatrywanych wniosków w przedmiocie wydania decyzji środowiskowych. W konsekwencji w 2018 r. zmniejszyła się liczba spraw w zakresie wydawania opinii i dokonywania uzgodnień przez tutejszy organ dla inwestycji gminnych.

Foto RDOŚ Białystok

Tabela nr 16. Kwestionariusz przeglądowy przedstawiający ilości spraw, które wpłynęły i zostały załatwione w RDOŚ w Białymstoku na przestrzeni lat 2009-2018

Parametr	Wartość w poszczególnych latach (jednostka w sztukach)																			
	2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
wydziały merytoryczne w RDOŚ w Białymstoku dokonujące rozstrzygnięć spraw wpływających do urzędu	Ilość Spraw zała twio-nych	Ilość spraw, które wpłynęły	Ilość spraw zała twio-nych	Ilość spraw, które wpłynęły	Ilość spraw zała twio-nych	Ilość spraw, które wpłynęły	Ilość spraw zała twio-nych	Ilość spraw, które wpłynęły	Ilość spraw zała twio-nych	Ilość spraw, które wpłynęły	Ilość spraw zała twio-nych	Ilość spraw, które wpłynęły	Ilość spraw zała twio-nych	Ilość spraw, które wpłynęły	Ilość spraw zała twio-nych	Ilość spraw, które wpłynęły	Ilość spraw zała twio-nych	Ilość Spraw, które wpłynęły	Ilość spraw zała twio-nych	Ilość Spraw, które wpłynęły
WOOŚ	612	626	1252	1276	951	951	930	986	1027	1040	925	953	1199	1251	1409	1434	1277	1334	688	717
WPN	2249	2249	3519	3519	3655	3655	3568	3568	3657	3657	3359	3359	3925	3925	5061	5061	5195	5195	4633	4633
WSI	131	142	158	183	121	125	139	150	190	195	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
WST I	870	967	1127	1133	1265	1282	1357	1391	1263	1269	1236	1236	1209	1226	1295	1326	984	995	995	1022
WST II	503	503	1161	1161	1186	1186	1198	1198	1181	1181	1026	1026	1099	1106	1031	1036	1047	1060	1200	1259
RAZEM	4365	4487	7217	7272	7178	7199	7192	7293	7318	7342	6546	6574	7432	7508	8796	8857	8503	8584	7516	7631

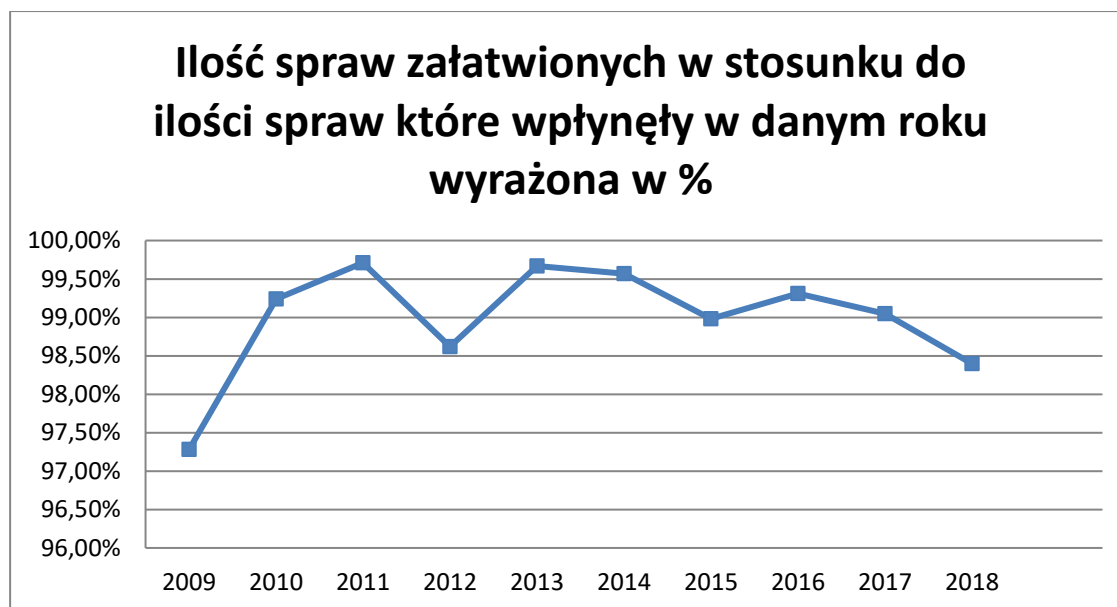
(źródło: dane uzyskane z poszczególnych wydziałów)

*W 2014 na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 stycznia 2014 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie nadania statutu RDOŚ w Białymstoku (Dz. U. 2014 poz.74) został zlikwidowany wydział WSI (Wydział Zapobiegania i Naprawy Szkód w Środowisku oraz Informacji o Środowisku i Zarządzania Środowiskiem); jego obowiązki przejęły 3 wydziały merytoryczne: WPN (Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000), WOOŚ (Wydział Ocen Oddziaływania na Środowisko oraz WOF (Wydział Organizacyjno-Finansowy).

Mając na uwadze powyższe, jako reprezentatywne wskaźniki środowiskowe, które oddają efektywność dotychczasowych działań RDOŚ w Białymstoku na przestrzeni lat 2009-2018 wybrano:

Ryc.11 Ilość spraw załatwionych w RDOŚ w Białymstoku w danym roku w stosunku do liczby spraw które wpłynęły w danym roku

Tabela nr 17. Wskaźnik efektywności środowiskowej ilość spraw załatwionych w danym roku do ilości spraw które wpłynęły w danym roku do RDOŚ w Białymstoku

Wskaźnik efektywności środowiskowej	Wartość wskaźnika w poszczególnych latach										Jednostka
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Ilość spraw załatwionych w danym roku /ilość spraw, które wpłynęły w danym roku do RDOŚ w Białymstoku	97,28 %	99,24 %	99,71 %	98,62 %	99,67 %	99,57 %	98,98 %	99,31 %	99,05 %	98,4 %	%

W poszczególnych latach aktywność naszych klientów we wskazanych obszarach była różna, a podział nierówny. Postępowania w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku prowadzone są na wniosek, a nie z Urzędu i zależą wprost od aktywności klientów.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku zastosowała jeszcze jeden wskaźnik efektywności pn. *Wskaźnik efektywności środowiskowej w odniesieniu do jakości wydawanych decyzji w RDOŚ w Białymstoku* (zamieszczony w tabeli poniżej), który stanowi potwierdzenie zgodności z wymogami prawnymi odnoszącymi się do aspektów pośrednich.

Tabela 18 Wskaźnik efektywności środowiskowej w odniesieniu do jakości wydawanych decyzji w RDOŚ w Białymstoku

Wskaźnik	Jednostka	Ilość uchylonych decyzji				Ilość wydanych decyzji				R=A/Bx100%			
		A				B							
		2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
decyzje	szt.	8	5	3	2	563	589	718	680	1,42 %	0,84 %	0,41 %	0,29 %

7.4 Edukacja Ekologiczna

Zwiększenie świadomości ekologicznej i podnoszenie wiedzy z zakresu zasad ochrony przyrody w tym obszarów Natura 2000 jest celem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku. Cel ten jest realizowany poprzez rozmaite działania skierowane do społeczeństwa, pozarządowych organizacji ekologicznych, uczniów szkół podstawowych i przeszkoli oraz pracowników RDOŚ w Białymstoku, jak również poprzez różne kampanie, projekty oraz akcje informacyjne i promocyjne. Podczas edukacji ekologicznej oraz informowania obywateli i przedsiębiorców stosowane są najlepsze praktyki zawarte w dokumencie referencyjnym m.in. w celu:

- pogłębiania publicznej świadomości problemów związanych ze środowiskiem (poprzez zorganizowanie szkoleń, konferencji, spotkań, udzielania informacji dla mediów);
- dostarczania informacji na temat codziennego wkładu w ochronę środowiska (BIP, strona internetowa RDOŚ w Białymstoku, promowanie EMAS /stosowanie logo EMAS/);
- tworzenie nowych wzorców zachowań wśród różnych grup społeczeństwie (np. szerzenie zachowań prośrodowiskowych wśród dzieci, młodzieży poprzez prowadzenie zajęć edukacyjnych oraz społeczeństwa np. poprzez organizowanie happeningów – Światowy Dzień Ochrony Środowiska);
- zachęcanie obywateli do poznawania i doceniania lokalnego środowiska oraz kontaktu z naturą (publikacje, konferencje, seminaria).

Akcje i kampanie edukacyjne skierowane do dzieci:

Zorganizowanie w latach 2016-2017 cyklu spotkań dla najmłodszych pod hasłem „Czym skorupka za młodu nasiąknie”. Uczestnicy spotkania poznali główne założenia systemu zarządzania środowiskowego EMAS. Dzieci z zacięciem słuchały prezentacji oraz chętnie uczestniczyły w konkursach, z których dowiedziały się w jaki sposób w życiu codziennym można przyczynić się do ochrony środowiska.

Foto RDOŚ Białystok. Zajęcia edukacyjne pn. „Czym skorupka za młodu nasiąknie”

W listopadzie 2017 r. pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku razem z pracownikami Straży Miejskiej w Białymstoku przeprowadzili wśród przedszkolaków zajęcia edukacyjne pod hasłem „Zwierzęta w Mieście”. W czasie zajęć dzieci poznały różne gatunki zwierząt, które mieszkają w mieście, dowiedziały się o zagrożeniach ze strony dzikich zwierząt a także w jaki sposób mogą uczestniczyć w ich ochronie.

Foto RDOŚ Białystok .
Zajęcia edukacyjne pod hasłem
„Zwierzęta w Mieście”

W 2018 r. RDOŚ w Białymstoku zorganizował kolejne cykliczne spotkania z dziećmi szkół podstawowych z terenu województwa podlaskiego, pod hasłem „Zostań młodym ekologiem”.

Foto RDOŚ Białystok zajęcia edukacyjne pn. Zostań młodym ekologiem 2018 r.

Foto RDOŚ Białystok zajęcia edukacyjne pn. Zostań młodym ekologiem 2018 r.

Celem przedmiotowych zajęć edukacyjnych jest kształtowanie postaw pro-środowiskowych oraz przybliżenie informacji na temat systemu EMAS. Jako narzędzie edukacyjne zastosowano wesołą prezentację i liczne konkursy. Konkursy zrealizowane zostały przy dużym wsparciu Ministerstwa Środowiska, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Marszałka Województwa Podlaskiego, Starosty Powiatu Białostockiego oraz Prezydenta Miasta Białegostoku.

RDOŚ w Białymstoku aktywnie uczestniczyła w IX Edycji Konkursu plastyczno-edukacyjnego „Przedszkolaki kochają przyrodę” przeprowadzonego w Przedszkolu Samorządowym nr 77 „Rumiankowe Przedszkole” im. Simony Kossak w Białymstoku.

Foto RDOŚ Białystok. IX Edycja Konkursu plastyczno-edukacyjnego „Przedszkolaki kochają przyrodę”

Akcje i kampanie edukacyjne skierowane do społeczeństwa:

Światowy Dzień Ochrony Środowiska – (organizowany od 2011) happening ekologiczny organizowany w centrum Białegostoku na placu przed Ratuszem na Rynku Kościuszki. Przy udziale innych instytucji związanych z ochroną przyrody zaaranżowano „zieloną przestrzeń”, gdzie zainteresowani uczestnicy (dorośli, dzieci) mogli poszerzyć wiedzę o środowisku oraz praktycznych sposobach na życie zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Dla wszystkich miłośników przyrody organizatorzy imprezy zapewnili moc ekologicznych atrakcji, m.in. rozwiązywanie zagadek przyrodniczych, układanie magnetycznych tablic edukacyjnych, zgadywanie tropów zwierząt oraz quizy rysunkowe, test wiedzy o naszej rodzimej naturze. Konkursy zakończone były wręczeniem licznych nagród. (Projekt dofinansowany ze środków WFOŚiGW w Białymstoku.).

Akcje i kampanie edukacyjne skierowane do pracowników:

System ekzarządzania i audytu – EMAS w RDOŚ Białystok

Rozporządzenie EMAS wśród wielu wymagań stawia na aktywne uczestnictwo członków organizacji w systemie EMAS. Mając to na uwadze pracownicy naszego Urzędu aktywnie uczestniczą w działaniach nad wdrażaniem, utrzymaniem i doskonaleniem systemu EMAS. Oto przykłady ich uczestnictwa w 2018 r:

- we wrześniu 2018 r. RDOŚ w Białymstoku Pełnomocnik ds. EMAS przeprowadził szkolenie w ramach prezentacji pn. „Zmiany w Rozporządzeniu w sprawie EMAS”;
- pracownicy RDOŚ uczestniczyli w szkoleniach i konferencjach zewnętrznych m.in. w:
-szkoleniu pn. *Zarządzanie znaczącymi aspektami środowiskowymi obejmującymi procedury ocen oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 w Regionalnych Dyrekcjach Ochrony Środowiska - zorganizowane przez RDOŚ w Katowicach (Katowice maj 2017 r.).*

Szkolenie 17-19 maja 2017 r. w Katowicach.

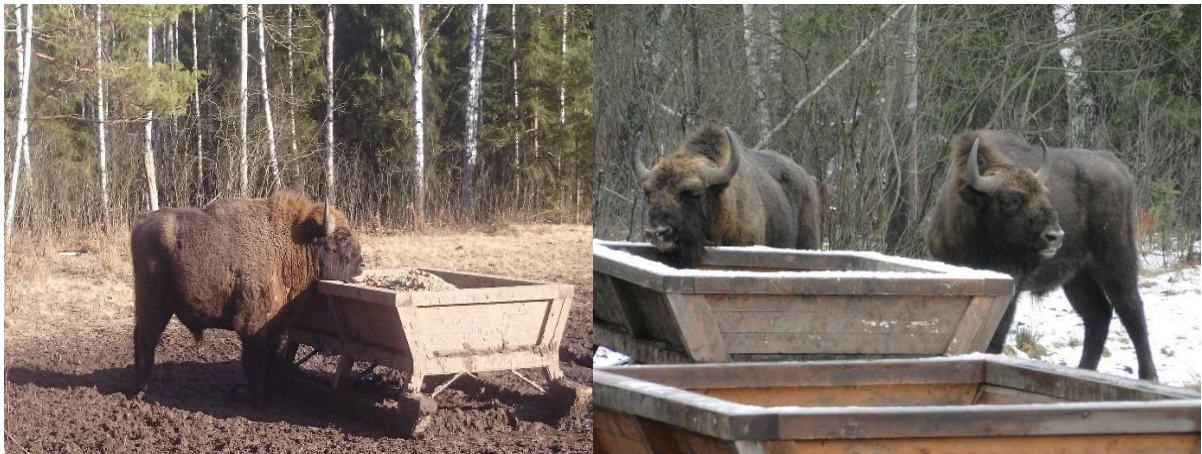
-w spotkaniu zorganizowanym przez GDOŚ dla przedstawicieli organizacji zarejestrowanych w rejestrze EMAS. Spotkanie dotyczyło zmian załączników I, II, III rozporządzenia EMAS (grudzień 2017 r.).

- System ek zarządzenia i audytu (EMAS) nowe obowiązki organizacji oraz audytor środowiskowy EMAS (Trzebaw, 15-16 maja b.r.);
- Spotkanie informacyjne organizowane przez GDOŚ wspólnie ze Stowarzyszeniem Polskie Forum ISO 14000 oraz Ministerstwem Środowiska. Spotkanie było dedykowane weryfikatorom i organizacjom zarejestrowanym w administracji publicznej i dotyczyć będzie sposobu i interpretacji założeń EMAS w administracji publicznej, obejmujący nowy załącznik nr IV oraz nowe dokumenty referencyjne dla administracji publicznej (20 maja br.).
- Dużą pomocą w doskonaleniu SZŚ wg. EMAS w organizacji są przeprowadzane przez Pełnomocnika ds. EMAS ankiety badające efektywność funkcjonowania systemu zarządzania środowiskowego funkcjonującego w naszej jednostce. W kwietniu 2017 r. przeprowadzono ankietę środowiskową pn. „*Funkcjonowanie systemu EMAS w RDOŚ w Białymstoku*”.

Akcje edukacyjne i kampanie edukacyjne skierowane do organizacji pozarządowych:

Tradycją RDOŚ w Białymstoku stała się akcja polegająca na zimowym dokarmianiu żubrów żyjących na terenie Puszczy Knyszyńskiej wspólnie z Nadleśnictwami: Krynki, Dojlidy oraz w latach poprzednich z wspólnie z Towarzystwem Ochrony Siedlisk ProHabitat. Celem akcji jest ułatwienie przetrwania żubrom zimy oraz „odciągnięcie” ich od pól uprawnych położonych na obrzeżach Puszczy Knyszyńskiej. Zimą żubry dokarmiane są karmą złożoną z sianokiszonki, siana, buraków, marchwi oraz specjalnego granulatu.

Dokarmianie żubrów

RDOŚ w Białymstoku w lutym 2018 r. uczestniczył w corocznym przeglądzie stada żubrów w Puszczy Knyszyńskiej wspólnie z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Białymstoku, Nadleśnictwami: Krynki, Supraśl, Żednia, Parkiem Krajobrazowym Puszczy Knyszyńskiej oraz Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Sokółce. Jego głównym celem jest określenie liczby osobników, wielkość przyrostu naturalnego oraz ocena stanu zdrowotnego zwierząt, jak również podjęcie działań minimalizujących szkody, jakie zwierzęta wyrządzają na terenach rolniczych.

Inne działania RDOŚ w Białymstoku o charakterze pro-środowiskowym prowadzone w formie: konferencji, szkoleń, kampanii edukacyjnych, np.:

W roku 2018 oraz w br. pracownicy RDOŚ w Białymstoku uczestniczyli jako prelegenci w szkoleniach dla funkcjonariuszy policji - zaplanowanych w projekcie LIFE15GIE/PL/000758 *Masz prawo do skutecznej ochrony przyrody* - zorganizowanych przez GDOŚ. Szkolenie odbyło się m.in. w Białymstoku i w Olsztynie.

Olsztyn listopad 2018 r.

RDOŚ w Białymstoku w grudniu 2018 r. zorganizował konferencję pn. *Czy taki wilk straszny jak go malują?* - konferencja miała na celu łagodzenie konfliktów na linii człowiek – wilk oraz nawiązanie współpracy z instytucjami w zakresie sposobów reagowania na zagrożenie ze strony wilka. Konferencja odbyła się w Ali

Zamiejscowego Wydziału Leśnego Polityki Białostockiej w Hajnówce.

Foto RDOŚ Białystok

RDOŚ w Białymstoku aktywnie uczestniczył w Ogólnopolskiej Konferencji Środowisko – Nauka – Odpowiedzialność (czerwiec 2019 r.). Organizatorami Konferencji był Instytut Chemii Uniwersytetu w Białymstoku oraz Instytut Kronenberga – Fundacja Przyszłości Obszarów Chronionych. W zamierzeniu organizatorów konferencja stanowić ma doroczne ogólnopolskie forum promujące najnowsze rozwiązania służące poprawie stanu środowiska naturalnego. Inicjatywa jest związana z obowiązkiem szczególnej troski o środowisko naturalne. Konferencja była skierowana do reprezentantów nauki, przedstawicieli samorządów, przedsiębiorców, mediów oraz studentów, którzy powinni być świadomi zagrożeń środowiska czy kierunków działań zapisanych w dokumentach doktrynalnych. Uczestniczyli w niej przedstawiciele Samorządu Województwa Podlaskiego, Związku Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku.

Foto RDOŚ Białystok

Szkolenia:

- **„Uzgadnianie dokumentów planistycznych oraz projektów decyzji o warunkach zabudowy a także ocen oddziaływania na środowisko na obszarach Natura 2000”** (Otrębusy wrzesień 2018 r.)
- **„Ocena oddziaływania na środowisko procesie inwestycyjnym z uwzględnieniem najnowszych zmian w Prawie Wodnym oraz kwestii klimatu i bioróżnorodności w OOS”** – Warszawa luty 2018 r.
- **„Aktywne metody ochrony przyrody w zrównoważonym leśnictwie”** - Rogów marzec 2018 r.
- **„Warsztaty w ramach projektów POIiŚ realizowanych przez GDOŚ i RDOŚ”** – Warszawa marzec 2018 r.
- **„Planowanie przestrzenne w procesie inwestycyjnym”** - Warszawa grudzień 2018 r.

Ponadto RDOŚ w Białymstoku zawiera porozumienia w ramach współpracy na rzecz ochrony przyrody.

Foto RDOŚ Białystok

17 maja br. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku Beata Bezubik podpisała porozumienie z Nadleśniczym Nadleśnictwa Knyszyn dotyczące wykonania kładki wśród źródlisk w Krzemiance.

Ponadto pracownicy RDOŚ w Białymstoku uczestniczą w akcjach takich jak np.: „Sprzątanie Świata” czy „Sadzenie lasu”. Akcje te często są organizowane przy udziale innych organizacji rządowych i samorządowych (np. placówek oświaty, RDLP w Białymstoku, Urzędu Miejskiego w Białymstoku).

Foto RDOŚ Białystok „Sadzenie lasu w Nadleśnictwie Orzechówka (kwiecień 2018 r.)

W kwietniu 2018 r. odbyło się spotkanie akcji sadzenia lasu pod hasłem „Dla lasu, dla ludzi” w ramach kampanii promocyjnej „1000 drzew na minutę” na terenie Nadleśnictwa Dojlidy w leśnictwie Orzechówka.

Foto. RDOŚ Białystok

Pracownicy RDOŚ w roku 2018 aktywnie angażowali się w pomoc w chwytaniu rannych i osłabionych zwierząt i transportowaniu ich do ośrodków rehabilitacyjnych dla zwierząt.

Ponadto w RDOŚ w Białymstoku cyklicznie odbywają się posiedzenia członków Regionalnej Rady Ochrony Przyrody będącej organem opiniodawczo - doradczym w zakresie ochrony przyrody.

Uwieńczeniem dotychczasowej działalności RDOŚ w Białymstoku były w 2018 r. obchody jubileuszu 10-lecia funkcjonowania instytucji. Uroczystość odbyła się podczas V Jubileuszowej Międzynarodowej Konferencji Naukowej Turystyka na obszarach przyrodniczo cennych w Białowieży.

Foto. RDOŚ Białystok.

8. PODSUMOWANIE

Dołączając do grona przedsiębiorstw, organizacji i instytucji uprawnionych do posługiwania się logo EMAS, dążymy do doskonalenia efektywności naszej działalności oraz umocnienia wizerunku naszego Urzędu, dla którego ochrona środowiska jest najważniejszym wyznacznikiem.

9. KONTAKT W ZAKRESIE EMAS

Chcąc zapewnić Państwu dostęp do informacji o naszej działalności i naszym wpływie na środowisko zapraszamy do zapoznania się z informacjami zawartymi na stronie internetowej www.bialystok.rdos.gov.pl lub do kontaktu z Pełnomocnikiem ds. EMAS: Elwira Chojińska - tel.: 85 740 69 81 wew.32

10. OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA

RDOŚ w Białymstoku, jako mała organizacja, korzysta z odstępstwa przewidzianego w art.7 rozporządzenia EMAS, co oznacza, że uzyskuje walidację deklaracji środowiskowej przez weryfikatora środowiskowego co dwa lata.

OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO W SPRAWIE CZYNNOŚCI WERYFIKACYJNYCH I WALIDACYJNYCH

Biuro Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Statków S.A.
o numerze rejestracji weryfikatora środowiskowego EMAS nr PL-V- 0006 akredytowane
w odniesieniu do zakresu 84 (kod NACE) oświadczam, że przeprowadziło weryfikację, czy cała
organizacja o której mowa w deklaracji środowiskowej organizacji:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku

Adres: ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15-554 Białystok

o nr rejestracji: EMAS: PL 2.20-001-62

Spełnia wszystkie wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE)
nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009r. dotyczące dobrowolnego udziału organizacji
w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Podpisując niniejszą deklarację oświadczam, że:

- weryfikacja i walidacja zostały przeprowadzone w pełnej zgodności z wymogami rozporządzenia (WE) nr 1221/2009,
- wyniki weryfikacji i walidacji potwierdzają, że nie ma dowodów na brak zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi dotyczącymi środowiska,
- dane i informacje zawarte w deklaracji środowiskowej odnoszące się do działalności całej organizacji dają rzetelny, wiarygodny i prawdziwy obraz całej działalności organizacji w zakresie podanym w deklaracji środowiskowej.

Niniejszy dokument nie jest równoważny z rejestracją w EMAS. Rejestracja w EMAS może być dokonana wyłącznie przez organ właściwy na mocy rozporządzenia (WE) nr 1221/2009. Niniejszego dokumentu nie należy wykorzystywać jako oddzielnej informacji udostępnianej do wiadomości publicznej.

Data wydania oświadczenia: **10.09.2019**

Miejsce wydania oświadczenia: **Gdańsk**

Papiński

Jacek Papiński
Dyrektor Pionu Certyfikacji PRS S.A.